ORAS

Giedra, šalta,
dieną 12°, naktį 3.
Saulė teka 7:13, leidžiasi 4:22.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII Kaina 5c Chicago 8, Ill. Pirmadienis, Gruodžio-December 19 d., 1955 m. Price 5c 297

Midwest Inter. Library Center Gr.
5721 Cottage Grove Ave

NATO IŠDIRBO ŠALTOJO KARO STRATEGIJA

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS GYVENIMO

Pagal Vilniaus radijo ir "Tiesos" pranešimus

BERLYNAS (Naujienų korespondento). — Kauno rajono žemės ūkio paroda vyksta dar Lietuvos laikais pastatytose patalpose. Išstatyti eksponatai kolūkių "Bolševikas", Gintaras, Pergalė, Pajesis, Raudonasis spalis, Kačerginė, Vaišvidavas ir kit.

Jų eksponatams demonstruoti išskirti atskiri stendai. Viršum "Bolševikas" stendo iškabinta "pereinamoji" raudonoji vėliava, paskirta kolūkiui, pieno primilžimo nugalėtojui, nes primelžta nuo karvės 1356—3500 kg.

Čia pat išstatytos vynuogių kekės, didelis pamidoras, stambus arbuzas ir ilgi kukurūzų šiaudai.

Parodos komisija apdovanojo premijomis draugus Bengardavičių ir Lebedevą, Bolševiko ir Gintaro vedėjus.

"Tiesos" korespondentas J. Jurkūnas kritikuoja parodos įrengimą, nes pirmūnų portretai buvo išmėtyti po visą parodą ir nebuvo rodomi patys pirmūnai, kurie būtų galėję paagituoti kitus kolchozininkus sekti jų pavyzdžiu. Be to parodos vadovybė nesugretinusi MTS zonų pasiektų rezultatų ir tuo pačiu praleidusi gerą progą prisidėti prie MTS socialistinio lengtyniavimo išvystymo. Kas lankėsi nepriklausomos Lietuvos parodose, turėjo progos įsitikint, kad rodomi dabar atsiekimai gali imponuoti tik tarybų valdininkams. Tie atsiekimai yra toli atsilikę tiek gyvulininkystės, tiek laukų derliaus išvystime. Iš "Tiesos" aprašymo kaip yla iš maišo išlenda vidujinė kolūkio esmė, kolūkiečio būklė, jo "laimingas ir linksmas" gyvenimas.

Vienam iš geriausių kolūkių, Gintare, darbininkas gauna atlyginimą už darbo dieną po 800 gramų grūdų, mokamų tik pabaigoje metų, apie Velykas. Ar gali iš tokio atlyginimo prasimaitinti žmogus su šeima ir įsitaisyti apsirengimą. Įmant vidutinišką darbodienių skaičių į metus — 300 dienų, gausim uždarbio 240 kilogramų grūdų, arba apie 5 centnerius.

Jeigu tas uždarbis būtų mokamas laiku ir net keleriopai padidintas, vistiek jis pasilieka ubagiškas, kokio nerasi nė vienam civilizuotam krašte. Štai ko dėl bolševikams reikalingi kolchozai, jie duoda galimybę komunistų parazitams nežmoniškai išnaudoti žmogaus darbo jėgą. Tuo tarpu, kai kolchozų bosas ima reguliariai algą tūkstančiais rublių, kolchoznikui primetama pabaigoje metų 5 centneriai grūdų.

Įgrįsusi propaganda

Komunistinė spauda pradeda įgrįsti iki gyvo kaulo net komunistams. "Tiesa" Nr. 244 skundžiasi, kad susidaro nemaža sunkumų su komunistinės spaudos pristatymu, nes nėra kam tuo rūpintis.

Neretai net Vilniuje jos pristatymas užvilkinamas iki 2 savaičių, ką jau kalbėti apie kitas tolimesnes vietas.

Kaip pavyzdį nurodo į sociales apsaugos ministerijos tarnautojų atsitikimą — Bakanytės, Baltrūnaitės, Poškytės, Kumetienės. Šios komjaunuolės buvo užsisakiusios. "Komjaunimo Tiesą", bet jos negauna. Skundai nedavė jokių rezultatų.

Bendrai, Vilniaus miesto "Sąjunginės spaudos" darbuotojai net neranda reikalo atsiliepti į teisėtus prenumeratorių skundus. Kai kuriuos savo činovnikus "Tiesa" net gatava įtarti nesąžiningumu, o gal net sabotažu.

Vėlinamas spaudos pristatymas Akmenės, Priekulės ir daug kitų rajonų, tad "Tiesa" rūsčiu tonu įsako partinėms organizacijoms, vykdomiesiems komitetams, apygardų taryboms atkreipti rimtą dėmesį į komunistinės spaudos pristatymo reikalą.

Naujas "sencacingas" išradimas

Vilniaus radijas randa reikalo paskelbti, kad tarybinėje Lietuvoje išradėjai dygsta, kaip grybai po lietaus.

Štai ir vėl naujas, išradėjas, būtent Korolkovas. Šis gaous, vyras nesenai palikęs savo vyžas gimtoje Kalugoje, persikėlė į "mažąją Ameriką", atseit Lietuvą — lengvesnės duonos ir geresnio uždarbio ieškoti. Čia jis pasidarė geležinkelio kroviku, kur jam ir pasisekė padaryti naują "sencacinį išradimą". Jis nustatė, bekraujant vagonus, kad tolį į vagonus reikia krauti glaudžiai suviniota į rulionus. Tada tolis užima vagone mažiau vietos.

Tai ir yra tas išradimas. Kad ir negali prilygti, sakysim "samovaro" išradimui, tai visgi juo sumažinama pervežimo išlaidos. Todėl Vilniaus radijas nerado galimybės šito išradimo nuslėpti nuo komunistinės visuomenės ir tuom pačiu pateisinti bolševikų praktiką — gabenti daugiau Korolkovų į Lietuvą.

Juo daugiau bus tokių darbininkų kaip Korolkovas, juo sparčiau ir pigiau bus išvežamos Lietuvos gėrybės į plačiąją tėvynę.

Prezidentui reikia daugiau ilsėtis

Po Kalėdų važiuos į pietus

GETTYSBURGE, Pa. — Dr. Paul D. White, garsusis širdies ligų specialistas, šeštadienį vėl tikrino prezidento Eisenhowerio sveikatą.

Dr. White visiškai patenkintas prezidento sveikatos gerėjimu nuo gauto širdies smūgio. Bet tiek daug dirbti ir posėdžiauti, kaip paskutinėmis dviem savaitėmis, jis dar negali.

Patarta prezidentui daugiau ilsėtis ir tai daryti šiltesniame klimate. Po Kalėdų švenčių jis išvažiuos į Augusta, Ga.

Ar Eisenhowerio sveikata tiek atsitaisys, kad jis galėtų duotis renkamas antrą kartą į prezidentus, bus galima pasakyti tik vasario mėn. pabaigoj. Respublikonai vis dar tiki, kad Eisenhoweris sutiks kandidatuoti ir padės jiems laimėti 1956 metų rinkimuose.

— Ill. technologijos instituto vadovybė suspendavo ekonomikos parofesorių Machett už atsisakymą kongreso komitete aiškintis apie savo turėtus ryšius su komunistais. Instituto tarybai pavesta nuspręsti, ar jį visiškai pašalinti, ar leisti grįžti profesoriauti.

UNITED PRESS TELEPHOTO

Keturių partijų junginių formuojamų sausio mėnesio rinkimams Prancūzijoje, vadai (iš kairės į dešinę): Pierre Mendes-France, kairiosios centro grupės, Edgar Faure, dešiniosios centro koalicijos, Pierre Poujade, antidešiniųjų ir Jacques Duclos, komunistų vadas.

SOVIETŲ VADAI KIRŠINA INDIJĄ AFGANISTANĄ PRIEŠ PAKISTANĄ

Bulganinas su Chruščiovu organizuoja naują "šaltojo karo" frontą Pietinėje Azijoje

KARACHI, Pakistanas. — Pakistano užsienio reikalų ministeris Chowdry pareiškė pasipiktinimą Sovietų pastangomis supiudyti Indiją ir Afganistaną su Pakistanu.

Sovietų elgesys rodo, kad jie ir šioje Azijos srity nori sukelti tikrą šaltąją karą, pasakė Pakistano užsienio reikalų ministeris, kalbėdamas apie Maskvos "piligrimu" Bulganino ir Chruščiovo kelionę ir kiršinimo kalbas Indijoj ir Afganistane.

Bulganinas kurstytojo vaidmeny

Pagrindo šiam Pakistano ministerio pasipiktinimui davė Sovietų premieras Bulganinas savo kiršinančia kalba, pasakyta penk tadienį Afganistano sostinėj Kabule.

Jis su Chruščiovu, pakeliavę po Indiją ir Burmą, norėdami šias neutralias Azijos valstybės visiškai nuteikti prieš Vakarų šalis, užsuko tais pačiais propagandiniais tikslais ir į Afganistaną.

Steigsią Puštunistaną

Bulganinas paragino Afganistaną kovoti už Puštunistano valstybės sudarymą iš šio vardo provincijos dalies, kuri priklauso Pakistanui ir kurioj gyvena apie 5 mil. gyventojų, puslaukinių patanų.

Būdami Indijoj, Bulganinas ir Chruščiovas demonstratyviai užsuko ir į Kašmiro valstybėlę, dėl kurios ginčijasi Indija su Pakistano. Sovietų vadai ir čia, kaip kokie pasaulio tvarkytojai, išdidžiai paskelbė, kad Kašmiro klausimas yra jau išspręstas — jiedu šią valstybėlę pripažįstą Indijai.

Azijų tautų vaidai

Naujosios Azijos valstybės, kentėjusios nuo kolonializmo ir nacionalizmo, išėjo nieko netobulesnės ir už senąsias Europos valstybės.

Indija su Pakistanu riejasi dėl pasienio žemės gabalo — Kašmiro, panašiai, kaip vokiečiai su prancūzais dėl Saaro.

Santykiai tarp Pakistano ir Afganistano taipgi primena karo stovį — irgi dėl ginčų apie pasienio teirtorijų priklausymą. Afganistanas nuduoda patanų gausios tautelės globėju. Jis reikalauja, kad Pakistanas suteiktų savo 5 mil. patanų laisvo apsisprendimo teisę, bet tą teisę nuneigia kitiems 4 milijonų patanų, kuriuos valdo pats, užmetinėja Afganistanui Pakistanas.

— 5 jaunuoliai, važiuoją sunkvežimiu, pasipainiojo Burlington linijos traukiniui ir buvo mirtinai suvažinėti prie Gillette, Wy.

Peronistai nerimsta

Bandė sukelti neramumus

Buenos Aires. — Argentinos vyriausybė suėmė apie 500 peronistų, kurie manė užpuldinėjimais, sabotažo veiksmais ir streikais nuversti revoliucinę vyriausybę.

Tarp suimtųjų yra ir du buvę Perono generolai, Ferrazano ir Ugolino, ir vienas pulkininkas, pavaryti iš armijos po Perono pabėgimo. Perversmininkai buvo susisukę gūžtą La Platos mieste. Iš čia jie tikėjosi pradėti žygį ir į sostinę.

Policija sako, kad šis sąmokslas nebuvo netikėtas. Peronistai, šiem dviem generolam vadovaujant, jau iš seniau darė planus nuversti dabartinę vyriausybę, o ši tik laukė valandos, kada sąmokslininkai pajudės ir galės juos suimti.

Prieš 2 savaites buvo suimti kiti du peronistų generolai, organizavę perversmą Mendozos provincijoj. Bet ir jų planai buvo iš anksto susekti ir perversmininkai suimti.

Iškėlė automobilį 20 pėdų ir tėškė

Statybininkas susivaidijo su ugniagesių kapitonu

CHICAGA. — Šeštadienį prie Congress Parkway ir Franklin Ave. privažiavo ugniagesių kapitonas Edwin Williams iš 2106 W. Maypole ir pastatė savo automobilį su priekaba, kur darbininkai, vadovaujant Brooks Faulk iš 8624 Archer Ave., Willow Springs, stato automobilių vieškelį.

Brooks Faulk paliepė ugniagesių kapitonui nešdintis, nes ten esą uždrausta parkuoti. Šis atsakė, kad jis ir vieškelis priklauso miestui ir galįs parkuoti.

Tada Faulk įsakė vienam iš kranų valdytojų paimti automobilį į krano žiaunas ir sutruškinti. Įsakymas buvo išpildytas. Krano valdytojas pagriebė savo galingu keliku ugniagesio kapitono automobilį, pakėlė 20 pėdų į viršų ir tėškė į žemę.

Iššaukus policiją, kpt. Williams, statybininkų bosas Faulk ir krano valdytojas Guy Hamm nuvažaivo aiškintis į nuovadą.

"Porgy and Bess" neverta $685,000

Kongreso atstovas pasipiktinęs lūšnų propagavimu užsieny

WASHINGTONAS, D. C. — Kongreso atstovas Gwinn (r., N. Y.) pareiškė pasipiktinimą valstybės departamento nutarimu paremti pinigais vadinamos Amerikos "liaudies operos" "Porgy and Bess" vaidinimus užsienio valstybėse.

Valstybės departamentas iš pradžių spyrėsi, bet paskui paskyrė $685,000 šios operos gastrolėms po Vakarų ir komunistinę Europą. Atst. Gwinn sako, kad šioj operoj rodomi tik Amerikos lūšnų ir valkatynų gyvenimas ir nėra ko tai propaguoti užsienio valstybėse. ("Porgy and Bess" operoj vaizduojama Charlestono, S. C., negrų varguomenės, žvejų gyvenimas ir meilė lūšnose bei skersgatviuose. Svarbiausieji veikėjai yra bekojis elgeta Porgy ir jo žmona Bess, prostitutė).

Amerikiečius su "Porgy and Bess" opera pakvietė net į Maskvą, Budapeštą ir kitus komunistų miestus. Komunistai pažadėjo apmokėti pragyvenimo išlaidas, o už transportus sumokės valstybės departamentas, gavęs kongreso sutikimą.

Atst. Gwinn sako, kad tai jam didelė naujiena, nes atstovų rūmų sutikimas buvo gautas dalyvaujant susirinkime labai mažam skaičiui narių, daugumai net nežinant.

Šveicarija "renka" naują prezidentą

M. Feldman vietoj Petitpierre

BERNAS. — Šveicarijos federalinė taryba (ministerių kab.) iš sirinko ateinantiem metam naują pirmininką, kuris atstoja ir respublikos prezidentą.

Vietoj Max Petitpierre nuo sausio mėn. 1 d. pirmininkaus vyriausybei Dr. Markus Feldman, ilgametis "Neuer Berner Zeitung" redaktorius, išrinktas į valdančiąją tarybą kaip ūkininkų partijos atstovas. Nuo 1951 metų jis buvo taryboj (ministerių kabinete) teisingumo ir policijos ministeriu. Metų pabaigoj taryba išsirenka savo pirmininku — prezidentu kitą narį, kurių taryboj yra septyni.

Panašią superdemokratinę tvarką 1951 metais įsivedė Pietų Amerikos respublika Uragvajus. Jos prezidentas, formaliai respublikos tarybos pirmininkas, Luis Batlle-Berres atvažiavo JAV vyriausybės kviečiamas į Ameriką, bet, atvykęs į Čikagą, susirgo.

VAKARŲ SĄJUNGININKAI PASMERKĖ SOVIETŲ SĄJUNGOS PROVOKACIJAS

Nutarta griebtis naujų militarinių priemonių

PARYŽIUS. — JAV, Kanada ir 13 laisvųjų Europos valstybių, priklausančių šiaurės Atlanto Gynybos Organizacijai (NATO) baigė trijų dienų svarbius pasitarimus.

Į NATO tarybos posėdį buvo suvažiavę šių valstybių užsienio, karo ir finansų ministeriai. JAV delegaciją sudarė valstybės sekretorius Dulles, gynybos ir iždo ekretoriai Wilson ir Humphrey, neskaitant patarėjų-ekspertų.

Išnyko "Genevos dvasia"

NATO tarybos posėdžiai vyko visiškai kitoj nuotaikoj, negu rugsėjo mėnesį, kada Dulles, MacMillan ir Pinay, išvykdami į Genevą deryboms su Molotovu dėstė NATO sąjungininkams susitarimų galimybes su SSSR. Tada buvo tam tikro pagrindo, remiantis Eisenhowerio, Edeno ir Faure pasikalbėjimais su Bulganinu liepos mėnesį, tikėtis "taikaus sugyvenimo" su Sovietų Sąjunga. Buvo prileista net ir tokia galimybė, jog dabar Kremlius duos leidimą laisviems rinkimams Vokietijoj ir jos suvienijimui.

Sovietai provokuoja

Sekretoriui Dulles viešai paskelbus, kad šaltasis karas atgijo visoj pilnumoj, NATO sąjungininkai sukruto svarstyti priemones prieš Sovietų provokacijas, kokiomis jie išvadino naujuosius Sovietų žygius Artimuosiuose, Viduriniuose Rytuose ir Pietryčių Azijoj.

NATO štabo vadai savo pranešimuose pateikė įrodymų, kad Sovietų raudonoji armija, nežiūrint tariamo jos sumažinimo, yra galingesnė negu bet kada ir sudaro didžiausią pavojų laisvajam pasauliui.

Aviacijos bazės Italijoj

Valstybės sekretorius Dulles, išskrisdamas atgal į Washingtoną, pareiškė savo pasitenkinimą NATO nutarimais ir vieningumu. Vakarų sąjungininkai nutarė plėsti ir stiprinti savo gynybos frontus, teikti didelę ginklų ir ūkio paramą Azijos ir Afrikos šalims, į kurias skverbiasi Sovietai.

Viena iš militarinių priemonių prieš Sovietų augantį pavojų yra naujos NATO aviacijos bazės organizavimas Italijoj. Ten bus permestos stiprios JAV aviacijos pajėgos, kurios kartu su augančia pačių italų aviacija, saugos ir gins Pietryčių Europą.

"Euratomas" turi pakeisti Vakarų Vokietijos planą

JAV remia bendrą Europos atominės energijos centrą

PARYŽIUS. — Valstybės sekretorius Dulles parėmė Prancūziją ir kitas Vakarų Europos valstybes, kurios bijosi Vakarų Vokietijos konkurencijos atominės energijos srity.

Vokiečiai su Planck, Hahn ir kitais fizikais yra pionieriai atomo skaldymo teorijoj, bet, kaip nugalėta kare valstybė, turėjo susilaikyti nuo atominės energijos panaudojimo ar tai karui, ar tai taikai.

Atgavus nepriklausomybę, V. Vokietija tuoj susirūpino atominės energijos išnaudojimu taikiems uždaviniams — pramonei, medicinai.

Prancūzai, reikšdami nepasitenkinimą šiais Vokietijos planais, argumentavo ir tuo, kad ir taikioj atominėj pramonėj lieka plutoniumo, kuris turi didelės sprogstamosios galios ir laikomas karine medžiaga.

JAV tarpininkaujant, Vakarų Europos 6 valstybės (Prancūzija, Olandija, Belgija, Luksemburgas, Vokietija ir Italija) sudarė bendrą atominių tyrinėjimų centrą, pavadintą "Euratom". Sekr. Dulles pažadėjo išgauti "Euratomui" JAV paslapčių ir stengtis, kad "Euratom" ne kiršintų, o priešingai, sujungtų Vakarų Europos bendruomenę.

Po 50 metų pasaulį bus dvigubai žmonių

Žmonijos prieauglis pavojingas kaip ir vandenilio bomba

PARYŽIUS. — Prancūzijos mokslininkai "Noir et Blanc" savaitrašty apskaičiuoja, kad apie 2,000 metus žmonių skaičius nuo 2.5 bil. pakils iki 5 bilijonų, tai yra padvigubės.

Mokslininkai pateikė keletą projektų, kaip padidinti maisto gamybą, kad pasaulis neprieitų prie katastrofos.

Kiek anksčiau ta tema kalbėjo garsusis Amerikos atominės energijos ekspertas Dr. Urey. Jo įsitikinimu, jokios naujosios mokslo žinios, įskaitant ir atominę energiją, negali tiek padidinti maisto gamybos, kiek priauga žmonių. Šį žmonijos perteklių, santyky su pagaminamomis maisto gerybėmis, Dr. Urey laiko tokiu pat pavojum, kaip ir vandenilio bombų.

Sovietai siūlo Egiptui pinigų

Lenda vakariečiams už akių

KAIRAS, Egiptas. — Sovietų ambasadorius vėl pasiūlė Egipto vyriausybei milijoninę paskolą Nilo užtvankai statyti, nežiūrint, kad Egiptas priėmė iš Tarptautinio banko $200 mil. paskolą šiam tikslui.

$200 mil. Egiptui

WASHINGTONAS, D. C. — Tarptautinis bankas, kurio didžiausią dalį kapitalo sudėjo JAV, nutarė suteikti Egiptui $200 mil. paskolos pastatyti milžinišką Nilo užtvanką, kuri Egiptui atsieis apie $1.5 bil.

Banko vadovybė dar laukia JAV vyriausybės pritarimo, be kurio paskolos neduotų. Paskolos politinis pobūdis pareina nuo JAV noro sulaikyti Sovietus nuo įsigalėjimo Viduriniuose Rytuose. Egipto tvirtinimu, Sovietai siūlo paskolinti pinigų užtvankai daug geresnėmis sąlygomis. Bet Egiptas nenorįs įsileisti Sovietų technikų.

DARBO VERGŲ SUKILIMAI

Apie darbo vergų sukilimus įvairiose Sibiro stovyklose E. l. buvo rašyta jau anksčiau. Čia duodama naujų papildomų žinių, gautų visai neseniai. Kaip ži noma, per didįjį streiką Vorkutoje vien 29 šachtoje, kuri buvo apšaudyta, žuvo apie 170 žmonių. Suimtųjų dalis vėliau buvo paleista. Tačiau ir grįžusieji buvo nubausti už streiką.

Pabaltiečių iniciatyva prieš Ženevos konferenciją visose šachtose streikavo vyrai. Be kitų reikalavimų, buvo statomi šie: 1. invalidai, ligoniai ir visi kiti paliegėliai turi būti paleisti į namus, 2. su jais turi būti paleistos ir jų šeimos ar kiti šeimų nariai — iš visur, kur tik jie bebūtų buvę laikomi. Streikavo 5 savaites. Bolševikų administracija žadėjo į tuos reikalavimus atsižvelgti ir pagal galimumą juos patenkinti. Tačiau grįžusieji teigia, kad po Ženevos konferencijos, ypač pradėjus propaguoti "ženevos dvasią" ir mažiau bekalbant apie pavergtųjų išlaisvinimą, Vakarų populiarumas tarp suimtųjų sumažėjo. Jie — teisingai ar klaidingai, tai kitas reikalas — savo viltis pradėjo sieti su Vokietijos kanclerio Adenauerio asmenybe.

1955 m. visi tremtiniai Vorkutoje buvo suregistruoti. Buvo kviečiama registruotis laisvai, kas nori. Pabaltiečiai registravosi visi. Ten ir paleistieji pabaltiečiai turi penkerius metus likti ištrėmimo vietoje kaip "laisvieji". Tokie "laisvieji" gali ir patys susirasti sau darbą, bet pragyvena sunkiai. Nuo to laiko, kai stovyklose gyvenantiems ir dirbantiems moka pinigais, kartais kai kurie uždarytieji verčiasi geriau, negu "laisvieji".

Kingir stovykloje "sukilimas" įvyko 1954 m., prasidėjo gegužės 7 d. Streikui pradžią davė sovietinės spaudos atsikirtimas amerikietinei spaudai, kuri Sovietams prikaišiojo už Sov. Sąjungoje laikomas darbo vergų stovyklas. Sovietinė spauda, kaip įprasta bolševikams, teigė, jog tokių stovyklų ten nesą iš viso — visur esanti laisvė. Tada Kingir stovykloje laikyti suimtieji taip pat pareikalavo ... administraciją toki s...audos ...eigimą įrodyti praktiška — ir ...aleisti juos visus laisvėn. Tačiau kai toks reikalavimas nebuvo patenkintas, tai ir sustreikavo. Streike, tikriau sukilime — dalyvavo visa stovykla, iš viso 13,-000 suimtųjų, tarp kurių buvo 9,000 vyrų ir 4,000 moterų. Neramumai truko ilgai ir buvo malšinami nepaprastai žiauriai. Aktyviausiai reiškėsi pabaltiečiai.

Ir vis dėlto tokie streikai savo padarė. Apskritai, laikoma, kad dabar režimas stovyklose yra kiek sušvelnėjęs. Seniau jis buvo nepaprastai žiaurus. Sušvelnėjimo priežastis grįžusieji aiškina įvairiai. Iš svarbesniųjų nurodoma — Stalino mirtis, Berijos "afera", Malenkovo nuvertimas ir kalinių streikai. Pvz. nuėmė numerius, kuriuos sunkiomis bausmėmis nubaustieji turėdavo nešioti ant rankovių ir kelnių, dar kepurės priešaky ir nugaroje. Į darbą ir atgal iš jo buvo varomi ant nugaros surakintomis rankomis, o grįžę buvo pančiojami geležiniais pančiais su prie jų esančiu geležies kamuoliu, dėl kurio supančiotasis negalėdavo pakelti kojų, o turėdavo tripsenti mažais žingsniukais. Sušvelnėjęs režimas ir kitais atvejais — jau leidžiama lankyti savuosius. Pvz. savo sūnaus į Sibirą aplankyti buvo nuvykusi ir lietuvio Juodžbalio motina.

Palengvinta taip pat su siuntiniais ir susižinojimas laiškais. Tačiau jau ir iš siuntinių matyti, kad Lietuva su kitais Pabaltijo kraštais okupantų yra smarkiai nualinta. Seniau suimtieji gaudavo daug geresnių siuntinių iš namų, negu dabar. Seniau juose būdavo lašinių, sviesto, o ir toks paleistas tėvynėn italas Zavatta pirmą žodį išmoko lietuviškai "lašiniai", kurie padėjo išgelbėti jam gyvybę, o dabar neretai juose randa tik džiovintą duoną. Daug kas manė, kad ir stovykloe bus plačiai pritaikyta paskutinė amnestija — grįžti tėvynėn. Bet pvz. iš kelių tūkstančių suimtųjų vienoje stovykloje tebuvo paleisti tik 5 asmenys. Atlikusieji bausmę dažniausiai apgyvendinami prie stovyklos arba išgabenami kur nors kitur, tačiau iš apgyvendintų vietų jie neturi teisės išvykti. Laisvai judėti tegali tik iš anksto nustatytam plote. Pagaliau, nuvykę kitur, tol ie vis tiek negautų leidimo apsigyventi ar darbo, nes neturėtų tinkamų asmens dokumentų — o tik politinio kalinio pažymėjimą. Todėl dažniausiai ir nebando bėgti, bet imasi "kurtis" vietoje. Taip pat pasitaiko, kad kai kas atsikviečia ir savo artimuosius. Tačiau vis tiek visi suimtieji nepaprastai laukia kokios nors permainos, kuri palengvintų jų žiaurų likimą. Tokią permainą, jų įsitikinimu, tegalįs atnešti pirmoj eilėj tik karas. Apskritai, Sovietų Sąjungoje nepasitenkinimas komunistine santvarka ir jos režimu masėse yra labai didelis. Tačiau, visų įsitikinimu, be laisvojo pasaulio paramos nuversti sovietinį režimą ir atstatyti laisvę nebus įmanoma.

Kaip atrodo dabar Lietuvoje. Vienas asmuo, dar š. m. rugpiūčio mėnesį buvęs Lietuvoje, papasakojo, kad sugedę kolchozininkų gyvenamieji trobesiai viensėdžiuose neremontuojami. Kai kur vad. "kolchozinėse gyvenvietėse" jau pristatyta grupinių namų. Lietuvių tautos naikinimas vykdomas visokiais būdais. Jaunimo daugumas, atlikę karinę prievolę, neleidžiami grižti atgal, bet dažniausiai siunčiami kur nors "įsikurti" į beribius Sov. Sąjungos plotus, o ypač į "draudžiamąsias sritis", iš kurių išvykti negalima. Todėl krašte aiškiai pastebima jaunų vyrų stoka, o moterų perteklius. Yra išlikusių kiek daugiau dar senelių. Iš darbo vergų stovyklų paprastai pabaltiečiai invalidai ar seneliai nepaleidžiami, nors rusų invalidai paleidžiami grįžti namo, jei turi ten šeimas. Iš miškingų rajonų iškraustyti žmonės, kai kur ištuštinti net ištisi kaimai. Į kitas vietas yra atkelti iš Vilniaus krašto dzūkai.

Okup. Lietuvoje žmonės stengiasi apsirūpinti žibalu dar pavasarį, balandžio-gegužės mėnesiais, nes sezono metu jo negalima gauti. O kai atvežama, tai prie žibalo, kaip ir prie kitų būtiniausių reikmių, susidaro tokios eilės, jog kitą kartą neįmanoma net išstovėti. Pasakotojas teigė matęs prie kai kurių krautuvių žmonių eilėse iki 600.

Lietuvos siena nuo Lenkijos saugojama net trimis spygliuotomis vielų užtvaromis. Užtvaros siekia beveik iki 3 m. aukščio. Jomis taip pat leidžiama aukštos įtampos elektros srovė. Iš vienos ir iš kitos pusės eina vad. "mirties zona", kuri išarta ir išakėta: jei kas eitų — tuoj būtų matyti pėdos. Pasieniais saugojama su šunimis, kulkosvaidžiais, prožektoriais, automatine signalizacija etc.

1954 m. buvo į Pagėgius atgabenti trys nušauti partizanai su lietuvių karių uniformomis. Jie buvo suversti Pagėgių turgavietėje — ir milicija ragino žmones eiti jų pažiūrėti, bene kas nors juos atpažins. Apie Tauragę miškai iškirsti juostomis, o patys kirtimai iššvarinti lyg dalgiu — matyti, tam, kad, prireikus, būtų lengviau gaudyti "miškinius".

Ligi šiol su grįžusiais vokiečiais į Vokietiją yra paleisti ir per 300 iš Rytprūsių kilusių vokiečių, kurių kiti yra aiškiausiomis lietuviškomis pavardėmis, kaip pvz. Motuzas, Kančaitis, Jakšys, Juškus etc.

Vokiečių spaudoj rašoma, kad Klaipėdos mieste tesama tik 400 vokiečių, kurie galį būti išleisti į Vakarus. Kiti, esą, savanoriškai priėmę sovietinę pilietybę, todėl su jų išvykimu susidaro daug sunkumų. Gautosiomis žiniomis, Klaipėdos krašte palikusiems vokiečiams išduoti "be pilietybės asmenų" pasai. Tikima, kad jie galės netrukus išvykti į Vokietiją. Galimas dalykas, kad nereikės jiems nė įrodyti, jog esą vokiečių piliečiai. Dabar rūpinamasi, kad galėtų su laiku išvykti į Vokietiją ir tie vokiečiai, kurie, pasidavę bolševikų spaudimui, priėmė sovietinę pilietybę. Net ir vokiečių Rytinės zonos įstaigos pareiškia nieko neturinčios prieš tokių vokiečių atvažiavimą į rytinę Vokietiją ir joje įsikūrimą. Paskiausiu metu į Vokietiją atvyko 105 "repatrijantai" iš lenkų valdomos Rytprūsių pietinės dalies ir 16 — iš Sovietų valdomos "Kaliningrado" srities. Kad būtų leidžiama išskirtoms šeimoms sueiti į draugę, net ir britų Raud. Kryžius padarė reikalingų žygių Varšuvoje. Lenkų valdomoje pietinėje Rytprūsių dalyje pradėti kurdinti čigonai.

Paleistam į Vokietiją Klaipėdos vokiečiui H. Mosuhrui gen. Kliukovas, buvusis Berlyno komendantas vokiečių kapituliacijos metu, o paskiau nubaustas 25 metams darbo stovyklos ir galiausiai vėl paleistas, yra pareiškęs, kad sovietų sistema yra viena iš baisiausių. Ir retas taip keikė ją, kaip keikė Kliukovas. Bet po Stalino mirties jis sulaukė malonės ir dabar vėl eina žymias pareigas karo ministerijoje. Jo žmona, anksčiau atsisakiusi vaidinti komunistų pareigūnams, šiandien ir vėl vaidina Maskvoje.

Lapkričio 27 d. Vokietijoje buvo užžiebti tūkstančiai žvakučių, priminusių laikomų Rytuose ar ten žuvusių artimųjų likimą.

(Elta)

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Joseph Fodor, 58 m., ir jo žmona Nellie, 48 m., brangenybių krautuvės Aurora, Ill., savininkai, stovi tarp tuščių brangenybių dėžučių. Du maskuoti plėšikai išlaikė juos 12 valandų nelaisvėje ir pagrobė $65,000 vertės prekių.

Jei siekiate saugumo ir gyvų pinigų,

tai naudokitės METROPOLITAN STATE BANKU.

Kviečiame atidaryti pas mus taupymo ir čekiams keisti sąskaitas, nes galėsite pasinaudoti dar šiomis lengvatomis bei patarnavimais:

- Kalėdiniu Taupymo Klubu
- Banko operacijas atlikite paštu
- Pinigų iškolektavimu
- Svetimos valstybės pinigų keitimu
- Mūsų išduotais čekiais arba Money Orderiais
- Saugiais keleivių čekiais
- Akcijomis ir bonais, kuriuos perkam ir parduodam kostumeriam
- Prekybinėmis, kolaterinėmis, automobiliams ir nejudomo turto paskolomis (morgičiais)
- Parduodame ir išperkame J. A. Valstybių bonus.

METROPOLITAN STATE BANKAS remiasi stipriu ir pavydėtinu savo rekordu. O jis štai koks: abiejų Pasaulio karų ir įvairių depresijų metu visuomet pilnai išmokėdavom savo taupytojams visus indėlius pagal pareikalavimą.

METROPOLITAN STATE BANKAS yra pirmasis ir vienintėlis LIETUVIŠKAS Valstybės bankas visoje Amerikoje.

Mes esame pakankamai dideli, kad galėtume ir Jus įtalpinti; esame ir pakankamai maži, kad pajėgtume Jus tinkamai įvertinti.

METROPOLITAN STATE BANKAS yra JAV vyriausybės ir Illinois Valstybės depozitorius.

Visi indėliai iki $10,000.00 apdrausti Federal Deposit Insurance Corporation, Washington, D. C.

METROPOLITAN STATE BANK

2201 WEST CERMAK ROAD

Chicago 8, Illinois **Tel.: VIrginia 7-6430**

MOVING — APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS — MOVING

IS TOLI IR ARTI

Nauji dideli trokai - Naujausi kraustymo įrankiai

Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. WAllbrook 5-9209

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas

11 gabalų tiktai už $169

Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujiném spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsūkite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711

Krautuve atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

NEW DEAL LIQUORS

3450 SO. HALSTED STREET

YArds 7-6355 **VIrginia 7-9607**

KAM IEŠKOTI, KAD VISKĄ GALITE PIRKTI ŽEMOMIS KAINOMIS SAVO KAIMYNYSTĖJE

Cigaretės, reguliaraus dydžio kartonas: $1.94

HENNESSY KONJAKAS Penktoji $5.19	PRANCŪZŲ BORDEAUX VYNAS balt, ar raud. 98c
ALKOHOLIS — 190 laips. Penktoji $4.89	KIJAFA — DANIŠKAS VYNAS penktoji $1.69
CINZANO — SALDUS AR SAUSAS — 5-ji $1.39	SCHENLEY PUIKI DEGTINĖ penktoji $3.49

Jusų kalėdinėms dovanoms mes turime puikiausią pasirinkimą Amerikos ir importuotų likerių. Viskas nupiginta ir dovanoms suvyniota.

PRANCŪZIŠKAS D. O. M. Benediktinas 5-toji $6.95	LOWENBRAU GERMAN BEER — full case $7.25
BISQUIT — PRANCŪZ. KONJAKAS $4.98	IMPORTUOTA "VODKA", 100 laips. 5-toji $3.98

MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN. — SAVINGS INSURED UP TO $10,000

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

pataria:

1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.

2202 W. CERMAK ROAD
VIrginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered and Supervised by the U. S. Government

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

PIRKITE ŠIAIS METAIS BE JOKIŲ ĮMOKĖJIMŲ, PREKĖS AUKŠTOS RŪŠIES, BE SUGADINIMŲ, BROKŲ, SĄSKAITOS NEPERDUODAMOS FINANSŲ KOMPANIJOMS

T. V.

- **DUMONT,**
- **ADMIRAL,**
- **R C A,**
- **ZENITH,**
- **SYLVANIA,**
- **MOTOROLA,**
- **Westinghouse**

Didžiulis pasirinkimas visų prekių, svečių kambario, valgomųjų, šaldytuvų, chromo setų, vaikučiams dovanų.

Visos prekės parduodamos be jokių įmokėjimų.

FURNITURE CENTER, INC.

3224 So. Halsted Street **VIctory 2-4226**

VEDĖJAS JUSTAS LIEPONIS

Vakarais prie Kalėdų eglutės Kalėdų senelis dalins dovanas vaikučiams veltui. Vaikai įleidžiami tik su tėvais.

Atidara kas vakaras iki 9:30. Sekmadieniais 10—5 val.

Gražus Kalėdinių Atviručių Rinkiniai

Dailininko Pauliaus Augiaus lietuviškais motyvais pieštų įvairių spalvotų 12 kalėdinių atviručių rinkinys su lietuviškais užrašais.

★ ★ ★

Amerikos lietuvaitės dailininkės Ellen Putrytės 10 puikių spalvotų atviručių su lietuviškais įrašais.

★ ★ ★

10 įvairių dailininkų įvairaus dydžio puikių atviručių rinktinė su angliškais sveikinimais ir lietuviškais įrašais.

★ ★ ★

Kiekvienas šių rinkinių su vokais atvirutėms tekainuoja $1.00

★ ★ ★

Pingus čekiu arba Money Orderiu siųskite tokiu adresu:

MISS ELLEN PUTRIS atviruko pavyzdys

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Philadelphia, Pa.

Bendruomenės susirinkimas

Lapkričio mėn. 4 d. Šv. Andriejaus parapijos salėje buvo įvykęs metinis Liet. Bendruomenės Philadelphijos apylinkės susirinkimas. Susirinkimą atidarė B-nės pirmininkas J. Stiklorius. Jis pakvietė s-mui pirmininkauti Dr. J. Puziną ir sekretoriauti p-lę Aleknaitę.

Pranešimą apie B-nės veiklą padarė p-kas J. Stiklorius, kurio turinys buvo toks: buvo suruošta Vasario 16 d. minėjimas, Birželio 14 d. liūdnų įvykių minėjimas, Lietuvių Diena ir kt. ir buvo padaryta 12 valdybos posėdžių. Tuo pranešimas ir buvo baigtas.

Išsamų pranešimą apie iždo stovį ir kitus reikalus padarė Revizijos Komisija ir iždininkas V. Gruzdys. Per diskusijas buvo išaiškinta visos detalės. Priekaištų nebuvo. Po to tarė žodį žurn. B. Dirmėnas, kuris palankiai įvertino valdybos nuveiktus darbus ir siūlė juos užgirti ir metinę iždo apyskaitą tvirtinti. Susirinkimas vienbalsiai valdybos metinę veiklą užgyrė ir iždo apyskaitą patvirtino.

Toliau einama prie svarbiausio dienotvarkės punkto: valdybos ir Revizijos Komisijos rinkimai. Į valdybą slaptu balsavimu buvo išrinkti: M. Bigenis, A. Impulevičius, Z. Ramanauskas, J. Adomonis, K. Čikota, V. Bagdonavičius ir kun. Dr. Martusevičius. Kandidatais K. Mačiulis ir B. Botyrius. Į Revizijos Komisiją išrinkti V. Norkus, Mitalas ir P. Jonkus.

Susirinkimo pirmininkas Dr. J. Puzinas s-mo vardu padėkojo senajai valdybai už gražų pasidarbavimą ir naujai valdybai palinkėjo geros sėkmės.

Paskutiniu dienotvarkės punktu ėjo sumanymai ir ateities planai. Balys Raugas pranešė, kad B-nės Radijo pusvalandžio padėtis esanti kritiška dėl lėšų stokos. Buvo daug kalbėta ir siūlyta įvairių projektų, bet aiškus nutarimas tuo klausimu nebuvo padarytas. Nors visi pripažino, kad toks pusvalandis, vedamas patriotine dvasia, yra reikalingas ir naudingas. V. Bakuckas, kaipo A. L. Tautinės Sąjungos atstovas, įteikė $100 auką R. Pusvalandžio palaikymui. Toji suma buvusi surinkta iš įvairių asmenų. S-mas jam ir aukotojams už tai padėkojo.

Kada susirinkimas svarstė opius klausimus, naujoji valdyba turėjo posėdį atskirai. Pasekmė to buvo naujasis valdybos pirmininkas M. Bigenis. Daugis jį sveikino, linkėdami geros kloties.

Apie p. Bigenį nors trumpai tenka pasakyti, kad jis yra senas ateivis, biznierius (laidotuvių direktorius, gyvena 311 Wharton gatvė, Philadelphia 47, Pa., telefonas HO 8-1070), vienas iš pirmaeilių visuomenės veikėjų, malonaus būdo ir todėl turi daug simpatijų ir autoritetą kolonijoje. Tenka manyti, kad jis bus visiems priimtinas.

Programai pasibaigus, privatiems pasikalbėjimams laikas liko trumpas, bet kas buvo būdingesnio, tenka pažymėti:

— Gerai, kad dabar nesilanko tie "raudonikiai", jie anksčiau mums daug trukdydavo ir net muštis kėsindavosi, — pasakojo vienas senas ateivis. Vienas, matyti, iš fašistuojančio bloko metė stiprų "komplimentą" demokratams, o tie atsakė tyla, ir tas tuo pasibaigė.

Taip šis svarbus susirinkimas buvo baigtas ir salės durys uždarytos. Vieni metai paliko praeity, o kiti ateity. Įsipareigojusieji dirbs Bendruomenei ir tautai, kiti jiems padės, o dauguma gal ir nieko nedarys, bet jie girdės ir žinos, kad Liet. Bendruomenė yra, ir juos visą laiką persekios mintis, kad į Bendruomenę reikia eiti.

Mano pastabos. B-nės radijo pusvalandis turėtų būti ir toliau išlaikomas. Mūsų biznieriai ir profesionalai turėtų nekviečiami garsintis per šį pusvalandį, nes juk tai apsimokėtų. Kodėl svetimtaučiams apsimoka, kurie garsinasi pas mus? Kartais nusiskundžiama savųjų nepalaikymu, bet kur savo įmonių bei įstaigų garsinimasis?

Talkininkavimui B-nės Valdybos darbuose turėtų būti kviečiamas daugiau jaunimas, tai bendrai ir pačiam jaunimui būtų naudinga, nes tai būtų pamoka ir įsitraukimas į visuomeninį darbą. Lietuvoje laisvės laikais jaunimas tai skaitydavo už garbę ir net užsigaudavo tie, kurie nebūdavo pakviesti.

Narių mokesčio rinkimo būdas patogiausias ir realiausias einant į namus, kaip buvo praktikuojama praeitais metais buv. iždininko V. Norkaus.

J. Malonis

— **Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!**

Donoghue Bradley Roy Bergmann

Chicagos verslininkų orkestrantų ir muzikų sambūrio (Musical Courier) penktąjį metinį, pagyrimą už muzikinę veiklą laimėjo Chicagos parkų valdyba (District). Dešinėj Parkų muzikos vadovybės atstovas William F. Bergman, kuriam įteikia dovaną Dr. Preston Bradley, jury komisijos pirmininkas. Kairėj Chicagos parkų valdybos vyr. direktorius Geo. T. Donoghue; į dešinę nuo Dr. Bradley Walter Roy, Parkų valdybos pramogų direktorius.

Atidėta mirties bausmė

Dviem nuteistiem mirties bausme elektros kėdėje Vyriausias Illinois Teismas bausmę atidėjo. Vienas jų Peter E. Kenzig, 47 m., kuris mirštamai subadė savo žmoną ir nuteistas gegužės 4 d., paliktas neaprėžtam laikui. Antrajam Leroy Jackson, 28 m. nuteistam už nužudymą Mrs. Louis Jackson, 52 m., bausmės vykdymas atidėtas ligi vasario 17 d.

STANDARD FEDERAL investmentų dauguma yra US valstybės bonuose ir Federalinės įstaigos dalimi garantuotuose veteranų paskolose, todėl STANDARD FEDERAL yra pati stipriausioji įstaiga visoje Amerikoje.

Turtas $57,000,000.00
Atsargos Fondas $4,500,000.00

TAUPYKITE STIPRIAUSIOJE TAUPYMO ĮSTAIGOJE.
Atvykusiems klientams teikiamas greitas patarnavimas.

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų.
VALANDOS: Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valandos vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Everybody's taking a big look at the new 1955
Motorola TV

Better See what a BIG DIFFERENCE Motorola's BIG LOOK makes!

● It means a bigger, sharper picture. More powerful chassis. Many big, important advancements in styling and design!

● More VALUE, in other ways, too! In cabinetry, reliable performance, lastingly satisfying joy of ownership!

● Now's the time to come in! Take YOUR first Big Look at the Big Look set that's making value history!

Bigger Picture! Bigger Value! Better Performance!

Easy Terms

BIG LOOK MODEL 21K19—Mahogany finish 21" console. Extended Area screen. Lifetime Focus. Distance Selector switch. Built-in UHF-VHF antenna. Also blond, slightly more. $209.95 In blond wood

UNION APPLIANCES
101 So. Clinton Street DEarborn 2-4838
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

P. & J. JOKUBKA
TV, DEIMANTAI IR LAIKRODŽIAI
Pardavimas ir Taisymas
4102 Archer Ave., at Mozart
Chicago 32, Ill. — Tel.: LA 3-8617

A. TVERAS
Laikrodžiai ir Brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

DAnube 6-6887
DAINA TELEVISION
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3130 S. HALSTED

Duoną ir įvairias skanias bulkutes kepa
BRUNO'S KEPYKLA
3339 SO. LITUANICA AVE.
Tel.: CLiffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus taip pat išsiunčiam į visus artimuosius miestus.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
KRAUTUVĖ ir DIRBTUVĖ
Televizija, radijas, fonografai, lempos, baterijos, antenos.
J. G. TELEVISION CO.
2512 WEST 47th STREET
Tel.: FRontier 6-1998

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRoveHill 6-7096

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

RAMUNĖS

Švieži Ramunės žiedai, pusė svaro $1.25: ramunių arbatą visada gerai gert. Liepos žiedai, pusė sv. $1.25: liepos žiedai yra vartojami dėl iššaukimo prakaito, puslės ligų, šalčio ir inkstų ligų. Puplaiškio lapai, pusė sv. $1.25: kartusis puplaiškis gerai nuo kepenų ligų, škarbuto, geltligės, reumatizmo ir kirminų. Trejanka, 75 cenai: trejanka nuo visokių vidurių piktybių. Prisiųsk $4.00, tai gausi viską kas čia yra pasakyta.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST
Chicago 29, Illinois

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsienyje:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Sen. Kefauver Nori Kandidatuoti

Senatorius Estes Kefauver, demokratas iš Tennessee, užvakar pasakė spaudos konferencijoje Washingtone, kad jisai stengsis gauti nominaciją, kaip kandidatas į JAV prezidentus. Jisai yra antras demokratų šulas, viešai pareiškęs savo "intenciją". Anksčiau tokį pareiškimą buvo padaręs Adlai Stevenson. Pastarasis dabar turi atvirą konkurentą.

Yra, beje, dar ir trečias pretendentas, atskleidęs savo norą dalyvauti rungtynėse dėl nominacijos, būtent, Ohio gubernatorius Lausche. Aną dieną jisai pranešė spaudai, kad jisai stengsis gauti Ohio delegacijos pritarimą savo kandidatūrai ateinančiųjų metų demokratų konvencijoje, kaip tinkamiausias asmuo iš tos valstybės. Tai dar nėra aiškus pasisakymas, kad jisai ketinąs kandidatuoti, o tik pareiškimas sutikimo priimti nominaciją, jei partija nesurastų tinkamesnio kandidato.

Tokios rūšies pretendentai yra vadinami "favorite sons". Atskirų valstybių delegacijos iškelia jų kandidatūras dviem sumetimais: viena, norėdamos parodyti, kad jos nėra prižadėjusios remti nė vieno iš tų kandidatų, kurie publikos opinijoje turi daugiausia šansų laimėti nominaciją; antra, toks "favorizuojamas sūnus" pasidaro svarbus veiksnys įvairių frakcijų derybose dėl kandidato parinkimo ir, joms nesusitarus, gali pats gauti progą patekti į kandidatus. Gubernatorius Lausche, vadinasi, pareiškė, kad jisai nori turėti "laisvas rankas" konvencijoje, ir tenai žiūrėsiąs, ar balsuoti drauge su savo valstybės delegacija už kurį kandidatą, ar pačiam kandidatuoti.

Be Stevensono ir Kefauverio, aiškiai pareiškusių norą gauti nominaciją į prezidentus, yra dar New Yorko gubernatorius Harriman, kuris pats nėra viešai pasisakęs, bet savo elgesiais ir pastabomis spaudai gana aiškiai parodo savo intenciją. Jisai gali, iš tikrųjų būti pats stipriausias Stevensono konkurentas, nes jį (Harrimaną) remia New Yorko demokratų organizacijos bosas De Sapio ir jam stipriai simpatizuoja buv. prezidentas Trumanas.

PAVOJUS STEVENSONUI

Sen. Kefauver, išeidamas į rungtynių areną, turės pirmiausia "persiimti" su Stevensonu, kuris yra populiariausias tarp visų numatomųjų demokratų kandidatų. Kefauveris ketina, kaip ir prieš ketverius metus, kovoti dėl savo kandidatūros įvairiose valstybėse, kuriose leidžiama balsuotojams pasisakyti, ką jie norėtų nominuoti kandidatu į prezidentus. Tokie balsavimai sprendžiamos galios neturi, nes kandidatą galutinai parenka nacionalinė partijos konvencija. Bet šitų "populiarumo kontestų" rezultatai vis dėlto gali kandidatui padėti arba pakenkti, žiūrint, ar jisai juos laimi, ar pralaimi.

Tuose "pirminiuose" balsavimuose sen. Kefauver susirems su Stevensonu kai kuriose valstybėse. Jau yra žinoma, kad jų dviejų vardai bus įdėti į balotus Kalifornijoje; abudu davė sutikimą. Kuris iš jų laimės, nežinia; bet jei, sakysime, tenai žymią daugumą balsų gautų Kefauver, tai Stevensono prospektai gauti nominaciją konvencijoje labai pablogėtų, nes Kalifornija yra didelė valstybė ir užima svarbią strateginę poziciją politikoje; be Kalifornijos balsų demokratų kandidatui beveik nėra galimybės būti išrinktam į JAV prezidentus.

Jei Stevensonui Kalifornijoje nepasisektų, tai pagerėtų šansai ne tik Kefauverio, bet ir Harrimano, o taip pat ir kitų demokratų šulų, turinčių ambiciją kandidatuoti. Todėl tame Kalifornijos konteste visi Stevensono oponentai, veikiausia, stengsis susitarti, kad kuo daugiausia balsų būtų paduota už Kefauverį.

Tuo būdu Tennessee senatorius, jei jisai pats ir nebus nominuotas, gali paruošti dirvą Harrimano nominavimui.

O jei Stevensono-Harrimano rungtynėse nepajėgtų nė vienas jų laimėti pilną pergalę (atseit, gauti absoliučią balsų daugumą konvencijoje), tai susidarytų proga kokiam "nežinomam" kandidatui ("dark horse", kaip sakoma politikos žargone). Tokiu atveju svarbią rolę tektų suvaidinti gub. Lausche, kuris yra labai populiarus savo valstybėje ir turi daug šalininkų tarp konservatyvių demokratų pietinėse valstybėse ir net tarp dešiniųjų republikonų šiaurėje.

Rungtynės demokratų partijoje kol kas eina tarp liberalinių grupių. Jei šių grupių vadai nepadarys paliaubų, progą laimėti nominaciją turės konservatoriai.

APŽVALGA

BUVO SUSITARTA?

Vienas Chicago Daily News korespondentas rašo iš Washingtono, kad dėl plano priimti į Jungtines Tautas 18 naujų narių buvo susitarta Ženevoj, bet tam susitarimui pasipriešino Tautinė Kinija, pareikšdama "veto" prieš Išorinę Mongoliją.

Korespondentas Peter Lisagor sako:

"Tai pavertė niekais susiderėjimą tarp valstybės sekretoriaus Dulles'o ir sovietų užsienio reikalų ministerio Molotovo Ženevoje pereitą mėnesį".

Kitų valstybių atstovams, žinojusiems apie šitą Dulleso-Molotovo susiderėjimą, atrodė labai keista, kad Jungtinės Valstybės neįstengia sulaikyti Tautinės Kinijos delegatą nuo vetavimo, nors Washingtonas mažiausia du kartu buvo įspėjęs Chiang Kai-sheką, jogei dėl to "veto" jo vyriausybė gali netekti vietos Jungtinėse Tautose.

Reiškia, Washingtonas nepajėgia Chiang Kai-sheką suvaldyti, nors be Amerikos pagalbos pastarasis negalėtų Formozoje išsilaikyti.

Bet mums atrodo dar keisčiau, kad Amerikos delegacija Jungt. Tautose elgėsi taip, lyg kad ji būtų buvusi priešinga Mongolijos ir kitų keturių komunistinių satelitų įsileidimui į JT. Ji už "susiderėjimo" planą nebalsavo, ir ambasadorius Lodge smarkiai puolė Maskvos atstovą, kai pastarasis po kinų delegato "veto" atmetė visas 13 šalių, kurias siūlė laisvosios tautos.

Jei Ženevoje jau buvo susiderėta su rusais, tai reikėjo taip ir pasakyti.

Ir kam tada reikėjo "Pavergtųjų Tautų Seimo" rezoliucijos, protestuojančios prieš "susiderėjimą"? Rezoliucijos autoriai arba nebuvo kaip reikiant painformuoti, arba davėsi panaudojami užkulisinės politikos tikslams.

"IŠLAISVINTOJE" KINIJOJE

Buvusi čikagietė Marcella Huizer, kurios vyras yra olandų kilmės bankininkas, gyveno pusseptintų metų Kinijos mieste Shanghai ir matė, kokią "laimę" žmonėms atnešė komunistai. Per penkerius metus juodu stengėsi iš Kinijos išvažiuoti, ir pagaliau šiaip taip ištrūko. Dabar ponia Huizer pasakoja Chicago dienraščiui Daily News, ką ji patyrė, tenai begyvendama.

Paėmęs valdžią į savo rankas, komunistų bosas Mao Tze-tung paskelbė 10 punktų programą, prižadėdamas žmonėms įvairias laisves. Praktikoje jos pasirodė tokios:

"Žodžio laisvė reiškia laisvę rašyti taip, kaip nori valdžia, kad būtų rašoma..."

Valdžia tuojau įvedė "budėjimo sistemą" apsisaugojimui nuo "žmonių priešų". Praktikoje šita sistema reiškia, kad kiekvienas žmogus turi šnipinėti, ką kiti daro arba sako, ir pranešinėti valdžiai. Iš kiekvieno reikalaujama, kad jisai pranešinėtų apie savo kaimynus, apie žmones, sukuriais jisai dirba vienoje įstaigoje arba dirbtuvėje, ir net apie savo šeimos narius.

Žmonos skundžia valdžiai savo vyrus, sūnūs ir dukterys savo tėvus. Kai įskųstieji patiria, kas yra jų skundikas, jie neretai iš nusiminimo nusižudo. Žudosi taip pat ir skundikai, pajutę sąžinės graužimą, kai išgirsta, kad dėl jų skaudžiai nukentėjo artimi jų giminės.

Bet šnipinėti ir išdavinėti laikoma "tautine pareiga".

Taigi menamoje Kinų "liaudies respublikoje" veikia tokia pat žmogaus prievartavimo ir teroro sistema, kokią jau seniai Rusijos diktatoriai yra įvedę Sovietų Sąjungoje.

Mao Tze-tung su savo gauja ne tik žiauriai išnaudoja liaudį, bet — kas yra dar biauriau — ją demoralizuoja. Šitą moralinę žalą atitaisyti bus sunkiau, negu materialines skriaudas.

Kada grįš iš Sibiro likusieji vokiečiai

Pasmerkti reikalavimai keisti juos į polit. pabėgėlius

Net ir sustabdžius didžiuosius transportus, vis dėlto į Friedlando pareinamąją stovyklą kasdien atvykdavo po 15-17 buv. karo belaisvių ar civilių internuotųjų iš Sovietinės zonos. Ten jie, įvairiais sumetimais sulaikyti, stengdavosi kiek galint greičiau ištrūkti į Vak. Vokietiją. Vokiečių laikraščiai skelbia, kad į vak. Berlyną esą atbėgę jau daugiau kaip 150 paleistųjų iš Sov. Sąjungos karo belaisvių, įkurdintų Rytinėje zonoje. Bolševikų spauda paskelbė kai kurių įkurdintųjų pareiškimus, kad jie esą patenkinti tenykščiu gyvenimu ir joje vyraujančia santvarka. Kiti pabėgėliai, pažindami gerai tokių pareiškimų tikrąsias priežastis ir metodus, kaip jie išgaunami, pažymi, kad greičiausiai pareiškimų autoriam jau buvo įvykdytos "smegenų perplovimo operacijos".

Visi grįžtantieji į Vokietiją su savo darbo drabužiais ar "vatinkomis" Friedlando stovykloje aprengiami naujais drabužiais— ir susyk iš darbo vergų tampa madingais europiečiais. Be to, jiems ten pat išmokama po 300 DM, o grįžus į namus, duodamas nustatyto dydžio atlyginimas, kuris apskaičiuojamas pagal jų išbūtąjį nelaisvėje laiką. Išvydęs kitą transportą — tik ir matei vargšus žmones, iškankintus didžiausių kančių, su viena ranka, viena koja, viena akimi, be dantų, vos paeinančius, su ilgomis barzdomis ar "tolstojiškais" drabužiais. Vienas net parvyko su dujokaukės akiniais. Daugumas jų taip išblyškę ir net pažaliavę, kad panašūs daugiau į mirtininkus, bet ne į žmones. Grįžusieji išdidžiai pareiškia, kad net ir žiauriausios kalinimo bei ištrėmimo sąlygos jų nepalaužė, — ir jie tuo didžiuojasi. Ypač dėkingi už jų išlaisvinimą Vokietijos kancl. Adenaueriui, kurio vardą tik suminėjus, tuoj į orą lekia kepurės, gėlių puokštės ir skardūs bravo šaukmai. Grįžusiems pasitaiko ir taip, kad savo tikrąsias žmonas tenka vesti antrą kartą. Taip įvyko šiomis dienomis ir Archene, kur paleistas iš Sibiro vyras, 1952 m. paskelbtas mirusiu, įstatymo reikalaujamiems formalumams atlikti savo žmoną gavo vesti antrą kartą. Civilinės metrikacijos įstaigos valdininkai pasakojo, kad tai buvusios tokios sutuoktuvės, kurių jie anksčiau dar nebuvo niekad savo gyvenime matę.

Roger H., nuteistas rusų mirti ir pusę metų išlaikytas mirtininkų celėje, guodėsi tiktai prie savęs išlaikytu Goethe "Faustu", kurį jis per tą laiką išmoko mintinai. Paskiau, kai jam mirties bausmė buvo pakeista 25 m. priverčiamaisiais darbais, įvairiomis citatomis iš "Fausto" jis stengdavosi paguosti kitus savo bendro likimo draugus. Paleistieji sakosi esą amžiams išgydyti nuo sovietinės totalinės sistemos, jei kas kada nors praeityje gal ir būtų reiškęs tai sistemai kokių nors simpatijų. Jie tikina, kad tiek rusai, tiek kitų tautybių gyventojai, sutikti Sov. S-goje ar jos okupuotuose kraštuose, dažnai parodę jiems didelį žmoniškumą ir užjautę jų sunkų likimą. Kai kuriose stovyklose atsisveikinta su kitais, net ir rusais, tiesiog broliškai. Tuo tarpu visai kitokie pasirodė vokiečiai komunistai, ypač jų saugumo pareigūnai ir partijos veikėjai Rytinėje Vokietijos zonoje. Ir tuo atveju, kai bus paleisti į Vakarus 9,262 karo belaisviai, Vokiečių Raud. Kryžiaus duomenimis, dar tebėra neišaiškintas likimas 1,239,000 buvusių karo belaisvių, apie kurių likimą neturima jokių žinių, taip pat per 90,000 žmonių, apie kuriuos žinoma, kad jie yra buvę karo belaisvių stovyklose, bet paskiau dingę kaip į žemę. Visi grįžintieji į Vokietiją paskiausiu metu susirašinėjo su savo giminėmis ar pažįstamais. Tikimybė, kad būtų grąžinti kiti, apie kuriuos neturima jokių žinių, diena iš dienos vis silpnėja. Prie buvusių karo belaisvių tenka priskirti dar apie 800 tūkstančių į Rytus deportuotų civilių vokiečių. Vokiečių Raud. Kryžius dabar stengiasi savo ieškojimo tarnybą dar geriau suorganizuoti, — rasi, pavyks išaiškinti dar daugelio likimą iš tų, apie kuriuos ligi šiol neturima jokių tikrų duomenų.

Vokiečių Raud. Kryžiaus ieškojimo tarnyba Muenchene pristatė sąrašą 16,000 "vėliau dingusių" vokiečių karo belaisvių, turinčių būti Sov. Sąjungoje. Vokiečiai tikici, kad su laiku pavyksią paleisti taip pat ir šiuos karo belaisvius. Taip pat "dingusiais be žinios" laikomi 90,000 karo belaisvių ir civilių internuotųjų, iš kurių karui pasibaigus buvo gautas gyvybės ženklas, bet kurie po 1950 m. daugiau nėra parašę nė vieno jokio pranešimo.

Vokiečių "Volksbote" rašo, kad Rytinio bloko valstybėse esama dar apie 3 mil. vokiečių. 900,000 iš jų yra Sov. Sąjungoje, apie milijoną lenkų valdomose srityse, apie 300,000 Vengrijoje ir Čekoslovakijoje, apie 400,000 Rumunijoje etc. Ypač sumažėjo vokiečių skaičius Rytprūsių šiaurinėje dalyje, vad. "Kaliningrado srityje", kur belikę, vokiečių spaudos žiniomis, tik 600-800 vokiečių iš viso, o iš jų nė 20 — Karaliaučiaus mieste. Šie vokiečiai norimi subolševikinti, o kiti sulenkinami ir nuvokietinami. Su lenkais Vokiečių Raud. Kryžiaus susitarė, kad ateinančiais metais į Vokietiją bus grąžinama kas mėnuo po 800 žmonių.

Amerikiečių ir vokiečių agentūrų žiniomis, paskiausiu metu buvo paleisti į laisvę ir grįžo į Austriją 45 austrai, anksčiau Sovietų sulaikyti ir neatleisti drauge su kitais transportais. Vienas iš grįžusiųjų, civilis internuotasis W. Stiped, pareiškė Vienoje, kad vokiečių karo belaisvių ir civilių internuotųjų transportai esą sulaikyti todėl, kad grįžusieji, bolševikų laikomi karo nusikaltėliais, Vokietijoje sutinkami kaip tikri didvyriai. Tokius transportų sulaikymo motyvus bolševikai austrams pasakė kaip įspėjimą. Beveik visi vokiečių karo belaisviai esą surinkti į centrinę stovyklą prie Maskvos ir ten laukia tolimesnių patvarkymų.

Į Vieną grįžo Austrų Raud. Kryžiaus delegacija, 10 dienų Maskvoje vedusi derybas su Sovietų Raudonuoju Kryžiumi dėl palikusių Sovietų Sąjungoje austrų. Sovietų Raud. Kryžius įteikė sąrašą 68 austrų, kurių mirtis buvo konstatuota oficialių įstaigų. Tačiau 307 kitais atvejais iš viso negauta jokių žinių. Po nacių įsigalėjimo išvykęs į Sov. Sąjungą 1933 m. austrų inžinierius J. Freundas, dabar grįžęs į Vieną, papasakojo, kad nemaža austrų, po "Anschlusso" išvykusių į Sov. Sąjungą, ten dabar gyvena "visų užmiršti" Sibire. Ir jis pats buvo apkaltintas šnipinėjimu ir suimtas.

(Bus daugiau)

A. D. JOTEIKIS

Lietuvos reikalai po dviejų Ženevos konferencijų (liepos ir lapkričio m.) ir kas toliau?

(Tęsinys)

"Taip pat aš tikiu, jog pasaulio opinija privers atstatyti tautinę nepriklausomybę pavergtųjų Rytų Europos valstybių. Turi būti grąžinama nepriklausomybė toms pavergtoms šalims, kurių žmonės nori nepriklausomybės ir kurie yra pajėgūs ją išlaikyti". (Žiūr. Time, The Weekly News Magazine, Oct. 17, 1955)

Matome čia nuomones ir pareiškimus Ženevos dvasios — Sovietų Rusijos atžvilgiu trijų JAV vyriausybės narių, kurių du (Prezidentas ir Valstybės Sekretorius) yra faktiški JAV užsienio politikos vairuotojai. Iš čia matome, jog pavergtoms Rytų Europos valstybėms atgauti nepriklausomybes yra galimybių. Bet kartu ir pabrėžiame, jog pirmon galvon pavergtos tautos privalo pačios rūpintis ir dirbti savo nepriklausomybių atstatymui, pagal JAV paskelbtus pagrindus, bet ne laukti, kad kita kuri nors galinga valstybė tą padarytų. Aš pabrėžiau čia tik JAV vyriausybės narių nuomones Rytų Europos valstybių nepriklausomybių atstatymo klausimu, nesileisdamas plačiau į senatorių, atstovų rūmų narių, laikraščių bei žurnalistų pareikštas nuomones. Pavyzdžiui, Herald Tribune (įtakingame laikraštyje) politinių straipsnių autorius D. Lawrence rašo:

"Iš tiesų, jeigu Sovietų Rusija būtų pasiryžus atidaryti sienas UN komisijai ištirti neteisėtumus ir prievartos vergiją Latvijoje, Lietuvoje, Estijoje, Lenkijoje, Rumunijoje, Vengrijoje, Bulgarijoje ir Čekoslovakijoje, tai ten gal būtų pasiekta panaikinimo blogiausios rūšies kolonializmo, kuris ten šiandien vyrauja". (Herald Tribune, Oct 5, 1955.)

O senatorius Knowland'as (R. — Calif.), kalbėdamas Des Moines, Iowa, spalio 27 d. pabrėžė, "jog laisvas pasaulis neturėtų sudaryti su Sovietų Rusija jokio pakto tol, kol Sovietai neatitrauks karo pajėgas iš Rytų Europos satelitinių valstybių". (Stars & Stripes, Oct. 28, 1955.)

Deja, tokių nuomonių nerandame D. Britanijos nei parlamento narių, nei vyriausybės narių, nei spaudos pareiškimuose, bet atbulai. Londoniškis dienraštis "The Times", minėdamas Sovietų viešpatavimą Pabaltyje ir tų kraštų okupacijos eigą, sako, jog "vienintelė viltis, ryšium su Sovietų politikos pasikeitimais, kurie (sic!ADJ) aiškiai siekia draugiškų santykių su Vakarais, gali galutinai reikšti ir mažą Maskvos letenos atleidimą, bei didesnį šių kraštų (Pabaltijo) kadaise nepriklausomų ir gyvybės pilnų, tautinių siekių supratimą".

Tai vėl sena D. Britanijos daina, paruošti pripažinimą de jure (kaip aš rašiau pereitą kartą) Pabaltijo valstybių Sovietų Sąjungai. Iš čia vėl matome, kur yra dirva veiklai Lietuvos nepriklausomybei atstatyti ir kur jos jau nebėra, arba yra tik gestanti kibirkštėlė, iš kurios vargu ar galima laukti ugnies!

Karo jėgų organizavimas

Šaltojo karo laikotarpiu abi pusės — Rytai ir Vakarai — orgainzavo karo pajėgas apsisaugoti nuo užpuoliko. Vakarų valstybių NATO (Šiaurės Atlanto sutarčių dalyvių organizacija) karo pajėgos turėjo ginti Europą nuo Sovietų užpuolimo. Tai 15-kos Vakarų Europos valstybių karo grandis, kuri turėtų atlaikyti Sovietų Rusijos veržimąsi pirmyn. Sovietų Rusija, be savo S. Rusijos pajėgų, prieš Vakarų karo grandį turi dar eilę satelitinių valstybių, kurios ginkluoto susirėmimo metu bus S. Rusijos pusėje. Abi pusės — Rytai ir Vakarai — stengiasi silpninti priešingos pusės apsigynimo grandį. Sovietai stengiasi visokiais būdais įvaryti kylį tarp 15 NATO organizacijos valstybių (susilpninti bei atskirti Prancūziją, trukdyti apsiginkluoti Vokietijai, organizuoti viduje destruktyvų darbą; Vakarai — susilpninti Sovietų Rusijos dirigavimą satelitų valstybėms, reikalaudami joms daugiau laisvės ir tuo susilpninti ten rusų įtaką, o geriausiu atveju — visai išjungti satelitus, pertraukti savon pusėn arba paversti jas neutraliomis valstybėmis.

Kol Sovietai neturėjo atominių ginklų, karo jėgų persvara, be abejonės, buvo Vakarų demokratijų pusėje. Dėl Sovietų atominių bombų pasigaminimo, karo jėgų balansas atsistojo klausimo plotmėje, kuri būtent iš dviejų šalių yra kariškai stipresnė — Sovietų Rusija su savo satelitais ar NATO valstybių organizacijos karo pajėgos? Iš Ženevos konferencijų laikotarpio vakariečių spaudos, jų konferencijų pranešimų bei jų atsakingų tos srities asmenų pareiškimų, galima prieiti tokių išvadų:

1. Sovietai pirmauja vairuojamųjų raketų, ypatingai tolimų šaudymo distancijų (virš 1,500 mylių) gaminimo srityje. Jie jas gamino visą laiką, perėmę iš vokiečių tuoj po karo vokiškus įrengimus ir vokiečių specialistus, ir yra rimto pagrindo manyti jųjų pirmavime. Tuo labiau, kai dabar JAV karo gynybos sekretoriaus padėjėjas Robertson'as po savo inspekcinės kelionės grįžęs, įkūrė eilę organizacijų, kurios turi pavyti JAV šios srities atsilikimą, patvirtina tą padėtį (žiūr. Herald Tribune, Oct. 25, 1955).

2. Sovietai turi didelį povandeninių laivų laivyną (spėjama, virš 400 laivų), kuris, karo specialistų nuomone, karo metu gali atskirti vienus aliantus nuo kitų.

3. Paskutiniu metu JAV spauda rašė apie Sovietų aviacijos persvarą, sulyginus su Amerikos aviacijos pajėgomis. Tačiau naujasis JAV Aviacijos Sekretorius Quaeres po inspekcinės kelionės po Europą pareiškė, jog, jo nuomone, Amerikos aviacija tebėra dar stipresnė už Sovietų Sąjungos. Tačiau jis įspėjo, jog reikalinga budėti ir dirbti, kad Sovietai jų nepralenktų! Bet yra žinomas neabejotinas faktas, kai NATO pajėgų vyriausias vadas generolas Alfred M. Gruenther'is, darydamas 15 NATO valstybių gynybos ministerių susirinkime pranešimą, pabrėžė, kad NATO aviacijos pajėgų komandavimo sistema yra pasenus (archaiška) ir ją būtinai reikalinga pakeisti. Tuo reikalu yra jo siūlymas, kurį reikia įgyvendinti (žiūr. H. T. Oct. 19, 1955).

4. Atominių ginklų gamyboje, nėra abejonės, JAV pirmauja, palyginus su S. Rusija, bet neužmirština yra tas, kaip pirmoji Ženevo skonferencija parodė, jog atominės energijos srityje Sovietai irgi yra pusėtinai toli pažengę.

(Bus daugiau)

Jonas Šoliūnas

Kandus poetiškumas

LAISVOJI TRIBŪNA

Lapkričio mėnesio 25—26 d. Clevelande buvo mūsų akademinio jaunimo metinis suvažiavimas. Kaip ir reikia, grįžus namo, kai kurie studentai tokį įvykį pasiryžo aprašyti ir parodyti visuomenei kas ten buvo nuveikta.

Vienas tokių aprašymų, va, neseniai tilpo ir Naujienose (ž. Naujienos, gruodžio mėn. 6 d.). Straipsnis gan ilgas ir pasirašytas, kaip jau mums įprasta, tik dviem raidėm. Kadangi aprašymas liečia tiesioginiai ir mano "asabą", todėl tebūnie leista man bent keletą pastabų pareikšti.

Kodėl straipsnelio autorius pasirašo tik A. L. raidėmis, nesiginčysime. Reikia manyti, kad kas nors iš jo giminių yra likę Lietuvoje ir todėl jis bijo jiems pakenkti. Taip pat gali būti, kad jam sava, neišaiškinta fotografija ir pačiam geriau atrodo. Taigi tatai nesvarbu. Keletas žodžių dėl pačių minčių.

Kaip ir autorius, taip ir manasis buvome nuvykę į Clevelandą. Dalyvavome suvažiavime. Man suvažiavimas patiko, jam ne. Tai kiekvieno skonis. Autorius, vagi, sako, kad kol. Pr. Jogai reikia ar "galima pripažinti pajėgaus visuomeninio technologo vardą". Kadangi man toks terminas dar svetimas, todėl dėl jo nesiginčysiu. Viena tai man neaišku, kodėl autorius ieško suvažiavime turinio ir lietuviškos programos. Netikiu, kad jis nežino kuriam tikslui turime tokius suvažiavimus. Man atrodo, kad suvažiavimo tikslas kaip tik yra savų, kasdieninių problemų svarstymas bei sprendimas. Taigi ir šis suvažiavimas tektų laikyti ypatingai turininguu, kadangi jame kaip tik plačiai buvo nagrinėjami savieji reikalai.

Autorius skundžiasi, kad suvažiavimas "nereprezentavo nieko, kas yra gyvo ir inspiruojančio lietuvio studento dvasioje" ir todėl jis laikytinas nepasisekusiu labiausiai iš iki šiolei visų buvusių. Skaitau irgi yra skonio dalykas. Jeigu mes lietuviškojo studento gyva inspiruojančia dvasia laikome tokius reiškinius kaip tai grožio karalienės rinkimus (kaip kad neseniai darė buv. Chicagos studentų valdyba), arba jeigu mes norime, kad tą inspiruojančią dvasią galima būtų parodyti šokių salėje, tai tada sutinku, kad suvažiavimas buvo neprasmingas. Man gi vistiek atrodo, jog toks gyvas, nuoširdus, visapusiškas savo statuto svarstymas buvo kaip tik fotografija tos gyvos lietuviškos studento dvasios. Netikiu, kad lietuvis studentas negalėtų diskutuoti savo statuto keletą valandų. Juk kiekvieną dieną studentai lanko paskaitas ir panašios ir kartais dar nuobodesnės diskusijos ar paskaitos būna po keletą valandų. Čia vėlgi, apie nuobodumą kalbant, reikia atsižvelgti į kiekvieno individo subrendimą bei visuomeninio dalyko svarbos supratimą.

Va, iki čia autorius rašė apie patį suvažiavimą ir pareiškė dėl jo savo nuomonę. Tolimesnis betgi to suvažiavimo aprašymas tektų laikyti paprasčiausiu išsišokimu arba priešingos ideologinės minties kolegos užgauliojimu.

Kalbėdamas apie diskusijose dalyvavusius, jis tiesiog ir pasisako, kas jis yra. Jam pav. visi ateitininkai, dalyvavę diskusijose, nėra niekas kitas, kaip tik suvažiavime neužsidarančių burnų prieauglis. Tuo tarpu visi buvę prisimena, kad statuto svarstyme dalyvavo, mintis kėlė, siūlė pakeitimus visi, kas tik norėjo. Ir tada nė vienas neklausė, kas tu esi: santarietis, skautas ar ateitininkas. Svarbu buvo pati pasiūlytoji mintis bei jos gerumas.

Taigi ir toks išsireiškimas laikytinas tik kaip netolerantingas pagiežus balsas dviejų raidžių.

Toliau autorius prisimena kitus reikalus, iškilusius suvažiavime. Ir čia pasireiškia jo ne tik subjektyvus suvažiavimo įvertinimas, bet ir kontradikcija sau pačiam. Štai jis vienoje vietoje sako, kad buvo "mažytė ateitininkiška suvažiavimo dauguma", o paskum tai jau vadina "absoliučia suvažiavimo dauguma".

Įdomiai autorius reaguoja ir į dalyvių atsivežtąsias "akcijas". Čia tektų prisiminti pereitas suvažiavimas. Kai vienas kolega iš New Yorko atsivežė keliasdešimt "akcijų" ir jų pagalba vėliau pajėgė net nutraukti suvažiavimą, tai dviem raidėm atrodė viskas gera ir natūralu. Šiemet gi, vykstant Clevelande, manajam teko atstovauti ir panašiam skaičiui kolegų. Toks jau atstovavimas autoriui nėra palankus ir jis čia įžvelgia nesveiką vieno asmens suvažiavimo kontroliavimą. Jis įgaliojimus net vadina "mirusiomis sielomis". Turiu pasakyti, kad mano atstovautiems kolegoms buvo paaiškinta už kokį statuto rinkiminį projektą aš balsuosiu. Kiti, veždamiesi įgaliojimus, to nepadarė. Gi nuvažiavę Clevelande balsavo priešingai įgaliotojo kolegos įsitikinimui ar tai pageidavimui. Taigi savo "mirusias sielas" turėjau teisę, pagal sąjungos statutą ir įgaliotuosius narius, turėti. Čia autoriui tik, tur būt, pikta dėl to, kad tie įgaliotieji balsavo ne taip, kaip jis norėjo. Šiaip tai jau jis nebūtų nė įgaliojimų skaičiaus minėjęs.

Kalbant gi apie mano pasiūlymą skaityti pereito suvažiavimo protokolą, turiu pasakyti, kad jame nematau nieko blogo. Tur būt, ir autorius sutiks, jog visur yra priimta girdėti pereito suvažiavimo ar susirinkimo aprašymą. Ir tik dėl laiko stokos buvau pasiūlęs skaityti ne visą, o tik protokolo ištrauką. Konkrečiai gi norėjau matyti, kaip buvo užprotokoluotas pereito suvažiavimo nutraukimo įvykis. Neturėjau betgi intencijos sužinoti, ar tas protokolas iš viso egzistuoja, kaip kad autorius tvirtina. Patarlė sako: "Kur trumpa, ten trūksta". Ir šiuo atveju man bei kitiems buvo aišku, kodėl vienas kolega taip priešinosi to protokolo skaitymui.

Autorius, artindamasis į suvažiavimo aprašymo galą, rašo labai poetiškai. Nėra abejonės, kad tai poetiškos sielos išsiveržimo per plunksną vaisius. Jo palyginimas A. Sužiedėlio su ateitininkų sąžine yra poetiškas. Paskum sakinys apie mano ausis irgi netoli atsilikęs nuo to. Esu tikrai dėkingas, kad autorius rado laiko ir vietos rašyti net apie mano ausis. Tikiu ir viliuosi, kad kada nors gal ir manasis sugebės sukurti autoriaus garbei ką nors panašaus.

Pabaigoje labai gražiai (tačiau džiugu, kad ne pagal vykusios studentų dailininkų parodos pavyzdį) autorius apibūdina ir suvažiavimo sekretores. Čia autorius tikrai išreiškia tiesą, bet ne komplimentą. Sutinku, kad sekretorės buvo tikrai spalvingos. Gaila tik, kad tie abu pirmininkai nesugalvojo įsivilkti į raudonas ar kokias žalias, rėkiančias spalvas. Tada ir jie būtų buvę spalvingi, gal net spalvingesni, negu sekretorės.

Baigdamas noriu porą žodžių tarti bendrai dėl aprašymo. Man prisimena prancūzo Voltero pasakymas, kad jis visuomet gins teisę ką nors pasakyti, nors jis su tuo pasakymu ir nesutinka. Ir šiuo atveju tinka tai. Tačiau tikiu, kad ir dviraidis suvažiavimo dalyvis, aprašydamas tokį svarbų įvykį, galėjo būti objektyvesnis ir neužgaulus kitaip galvojantiems. Mes dažnai kalbame ir rašome apie pakantą, tačiau labai retai tokią pakantą taikome kitaip galvojančiam. Pabandykime.

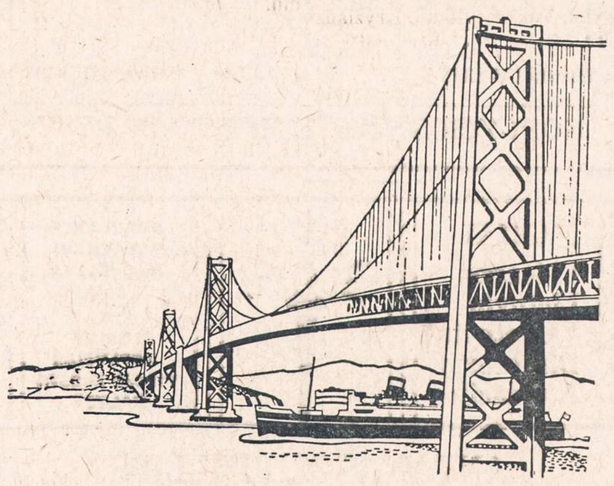

SAUGI - PATIKIMA

Universal Savings

Pastatyta ant tvirtų pamatų

32 metus tarnavome Jums ir Jūsų kaimynams. Didžiuojamės, sudarę didelę taupytojų šeimą, kuria noriai aptarnaujame. Kreipkitės į mus savo finansiniais reikalais. Jums bus suteikta draugiška, žinančio žmogaus pagalba.

Universal Savings sąskaitų dividendai, mokami kas 6 mėnesius, šiuo metu yra aukštesni, negu kitur.

Esame Federal Savings and Loan Insurance Corporation narys.

Santaupos apdraustos iki $10,000.00

Universal Savings & Loan Association

1800 SOUTH HALSTED STREET
Chicago 8, Illinois

Mes mokame 3½%

MIDLAND Savings and Loan Association

PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719

AUGUST SALDUKAS Prezidentas

At AMERICAN FURNITURE

SHEAFFER'S NEW SNORKEL® PENS

SPECIAL OFFER

SHEAFFER'S ADMIRAL Snorkel Pen with smooth-writing 14K gold point, regularly $10.00 Now only $7.95

SHEAFFER'S SARATOGA Snorkel Pen with gold-filled trim, hand-ground 14K gold point, regularly $11.95. Now only $9.95

Wonderful writing value! Give these fine Sheaffer's Snorkel Pens at great savings. Come in today.

American Furniture and Radio Stores

1523 N. Milwaukee Ave. HUmboldt 6-5000

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Su Kalėdų Švenčių Linkėjimais iš BUDRIKO Prekybos Įmonės

Pas Budriką už nieką nepermokėsite. Žemiausios kainos ant aukštos kokybės prekių geriausių Amerikos išdirbysčių: Kroehler, Pullman, Simmons, Selley, Douglas, Basett, Albert, Frigidaire, General Electric, Philco, Admiral, Crosley, Bendix, Whirlpool, Maytag, Siegler, Universal, Tappan, Lees, Hoover ir kitų. Pas Budriką už nieką nemokėsite pilnos kainos, ant visko gausite didelę nuolaidą ir dar galite pradėti mokėti tik kitą metą.

Kiekvienas pirkėjas gaus dovaną su pirkimu.

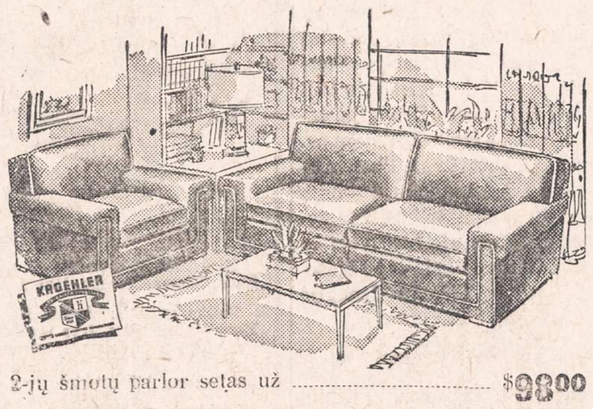

2-jų šmotų parlor setas už $98.00

DYKAI 9x12 KARPETAS.

Krautuvė atidara kožną dieną iki Kalėdų nuo 9 val. ryto iki 9½ vakare. Sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 5 vakare.

Jos. F. Budrik Furniture, Inc.

3241 So. Halsted St. Tel.: CAlumet 5-7237

Budriko Lietuviška Radijo Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakarą nuo 6:00 iki 7:00 val. iš WHFC radijo stoties, 1450 kilocycles. Su žymiais dainininkais ir orkestru. Pasiklausykite, gal laimėsite pirmą prizą $100 pinigais už atspėjimą.

KNYGA — GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA

APYSAKOS IR ROMANAI
Lietuvių autoriai:

P. Abelkis — Žemaičių Krikštas. Istorinis romanas. 422 psl. $3.50
P. Abelkis — Atlaidų Pavėsy. Istorinis romanas. 468 psl. $4.00
Vytautas Alantas — Pragaro pošvaistės. Romanas. 434 psl., gražiai įrišta. $3.50
Pulgis Andriušis. Tipelis. Humoristinis romanas. 240 pusl. $3.00
Pulgis Andriušis. Anoj pusėj ežero. Lyrinės apysakos. 102 psl. $1.50
Aloyzas Baronas — Sodas už Horizonto. Romanas. 254 psl. $2.50
Aloyzas Baronas. Debesys plaukia pažemiu. Romanas. 224 psl. $2.50
Kazys Borута — Baltaragio Malūnas 256 psl. iliustruota apys. $2.50
St. Būdavo "Uždraustas stebūklas". Romanas. 246 psl. $2.60
Bronius Daubaras, MĖLYNA SUKNELĖ, Apysaka. 154 p. $1.50
L. Dovydėnas—Tūkstantis ir Viena Vasara. Romanas, I dalis. 218 p. $3.00
L. Dovydenas — Naktys Karališkiuose. Apysaka jaunimui. 168 p. $2.00
L. Dovydenas—Bronai Domeikos 260 psl. Premijuotas romanas $2.50
Liudas Dovydėnas — Per Klausučių Ūlytėlę. Apysaka. 176 psl. $2.20
Jurgis Gliauda. Namai ant Smėlio Chicago, 1952 m., 221 psl. $2.00
Jurgis Jankus — Paklydę Paukščiai. Romanas. I dalis. 172 psl. $2.20
Jurgis Jankus — Paklydę Paukščiai. Romanas. II dalis. 225 psl. $2.60
P. Jurkus "Pavasaris prie Varduvos". Pasakojimas. 175 psl. $2.50
Marius Katiliškis — Užuovėja. Apysakų romanas. 362 psl. $3.50
P. Kesiunas — Tarp zaisvų palapinių. Romanas. 292 psl. $3.00
Juozas Kralikauskas, URVINĖ ŽMONĖS. Romanas. 266 p. $2.75
A. Landsbergio "Kelionė". Premijuotas romanas. 259 psl. $2.50
Lazdynų Pelėda — Motulė Paviliojo. Iliustruota, 43 psl. $0.60
H. Lukaševičius. Likimo žaismas. Romanas. 231 psl. $2.50
Jonas Marcinkevičius — Kražių Skerdynės. Istorinis romanas. Lietuvoje premijuota knyga. I dalis. 324 puslapių $3.00
Jonas Marcinkevičius — Kražių Skerdynės. Istorinis romanas. II dalis. 320 psl. $3.00
Alg. Margeris. Čikagos Sešėlai. Žiaurios tikrovės vaizdai, 1952 m. 316 puslapių $3.00
Alg. Margeris — Šliuptarniai, Amerikos lietuvių tautinio ir kultūrinio atgimimo laikų įstorinis romanas. 652 psl., įrištas $3.00
Alg. Margeris — Širdies Rūmai Romanas. 450 psl. $4.00
Algirdas Margeris—Saulės Rustybė. Romanas. 312 psl. $3.00
Nelė Mazalaitė SAULĖS TAKAS. Romanas. 418 p. $3.75
Nelė Mazalaitė — Mėnuo, vadinamas medaus. Romanas. 220 psl. $2.50
Nėlė Mazalaitė — Negestis. Romanas. 260 psl. $2.00
Adomas Mickevičius — Konradas Valenrodas. Istorinė apysaka. 98 psl. $1.50
V. Mykolaitis-Putinas — Altorių Šešėly. Romanas. Trys dalys vienoje knygoje. 628 psl. $6.00
P. Orintaitė — Paslėpta Žaizda. Jaunamartės takas. Romanas. 180 psl. $2.00
Marija Radzevičiūtė ŽEMĖLĖ ŠVENTOJI. Apysaka iš lietuvių knygnešių kovų. 182 psl. $2.00
Šatrijos Ragana — Sename dvare. Apysaka. III leidimas. 176 psl. $2.00
Alė Rūta — Trumpa Diena. Premijuotas romanas. 434 psl. $4.00
Ale Rūta — Duktė. Apysaka. 250 psl. $2.40
Jurgis Savickas — Šventoji Lietuva. Romanas. 248 puslapių, gražiai įrišta. $3.00
Balys Sruoga, KAS BUS KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAŽUS. Jauno vaikino nuotykiai Napoleono laikais Lietuvoje. 206 p. $2.50
R. Spalis — Gatvės berniuko nuotykiai. Apysaka jaunimui ir senimui. 508 psl., gražiai įrišta. $5.00
R. Spalis ANT RIBOS. "Gatvės berniuko nuotykių" tęsinys. 482 p. $5.00
I. Simonaitytė — Aukštųjų Šimonių Likimas. 438 psl. premijuotas romanas $3.50
Ignas Šeinius — Raudonasis tvanas. 328 psl. $3.50
Ignas Šeinius— Kuprelis. 162 psl. Gražiai įrišta $2.00
Juozas Švaistas — Petras Širvokas. Lietuvių pasakų motyvais. 228 psl. $2.75
P. Tulpė. Kalnų dvasia. Freiburgas, 1946 m. 206 psl. $1.50
P. Tulpė. Tilto sargas. P. Abelkio leidykla, 151 psl. $1.50
A. Vaičiulaitis. Valentina $2.00
Andrius Valuckas — Nemuno Sūnūs. Romanas, I dalis. 280 psl. $3.00
L. Zeikaus "Laiptai į Tolumas". Romanas. 241 psl. $2.50

VERSTINIAI VEIKALAI

F. M. Dostojevskis. Nusikaltimas ir bausmė. I dalis. Romanas. 301 psl. $3.00
F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir bausmė", II dalis. 258 psl. $2.50
F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir bausmė", III dalis. 300 psl. $3.00
M. Dostojevskis Pažemintieji ir Nuskriaustieji. Romanas. Išleido Nemunas. 266 psl. $2.50
Thor Heyerdahl, KON TIKI. Nuotykiai Ramiajame vandenyne. 414 p. Kaina $3.75
August Gailit — Tomas Nipernadis. Pagarsėjusio estų rašytojo romanas. 316 psl. $2.50
N. Gogol "Mirusios sielos". M. Mišekinio vertimas. 290 psl. $3.25
Mirko Jalusic—Cezaris I dalis. Istorinis romanas $2.00
Mirko Jalusic—Cezaris, II dalis $2.00
Mirko Jalusic—Cezaris, III dalis $2.00
Arthur Koestler. Nulis ir begalybė. Romanas. Tuebingen, 1948, $1.25
Paer Lagerkvist. Barabas, (1951 metais Nobelio premiją laimėjusi knyga), 212 psl. Kaina $2.25
Francois Mauriac, 1952 m. Nobelio premijos laureatas. Gimdytoja. Romanas. 134 psl. $1.75
Francois Mauriac. Gyvačių lizdas. Romanas. 282 psl. $2.00
Axel Munthe—San Michele knyga, I dalis, 328 pusl. Parduodama tik kartu su II-ja dalimi. $2.50
Prosper Mérimée. Kolomba. Romanas. 222 psl. $2.25
Axel Munthe—San Michele knyga, II dalis, 312 pusl. Parduodama ir atskirai. $2.50
Guy De Maupassant. Moters širdis. Romanas. 268 psl. $2.60
W. S. Reymont. Kaimiečiai, I dalis. Romanas. 352 psl. $3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, II dalis. Romanas. 384 psl. $3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, III dalis. Romanas. 472 psl. $3.50
W. S. Reymont. Kaimiečiai, IV dalis. Romanas. 392 psl. $3.50
Roman Rolland — Petras ir Liucija, 112 psl. romanas. Autorius yra Nobelio premijos laureatas. $1.20
M. Springborn "Paskutinis prūsų sukilėlis". Romanas. 197 psl. $2.00
L. Tolstojaus "Anna Karenina" I ir II dalis. Romanas. 437 psl. $4.00

NOVELĖS

K. Barėnas. Giedra visad grįžta. Novelės. 215 psl., įrišta $3.00
J. Gliauda. Gęstanti saulė. Metmenys. 218 psl. $2.00
Česlovas Grincevičius — Vidurnakčio vargonai. Neįtikėtinos istorijos. 134 psl. $1.50
Juozas Grušas. Pabučiavimas. Novelės. 156 psl. $1.50
Gabija. Literatūros almanakas. 550 pusl. $6.50
J. Jasmin. A Kiss in the Dark. Short stories (vertimas iš lietuvių kalbos). 150 psl. $1.00. Įrišta $2.00
Landsbergis-Mekai — Lėtas. Antroji proza. Gabija, 1951 m. $1.25
Nelė Mazalaitė. Gintariniai vartai $2.00
Andrius Norimas—Naujas Veidas. Novelės. 274 psl. $2.50
R. Spalis — Didžiosios atgailos. Novelės. 354 psl. $3.50
Jurgis Savickis. Raudoni batukai. 134 psl. $1.50
Antanas Škėma — Šventoji Inga. Novelės. 226 psl. $2.50
J. Švaistas. Eldorado. Apysakaitės ir vaizdeliai. 150 psl., įrišta $1.80
A. Vaičiulaitis. Kur Bakūžė Samanota $2.00
Žemaitės raštai. Karės metu. Lietuvos Šelpimo Fondo leidinys, So. Boston, Mass. "Keleivio" spauda, 1917 m., 126 psl. $1.00
Povilas Gaučys — Pietų kryžiaus padangėje. Pietų Amerikos žymesniųjų rašytojų novelių rinkinys. 480 psl. $4.50
Maupassant — Karoliai. 228 psl. $2.50
L. Pirandello. Pirmoji naktis. Novelės. 124 psl. $1.50

KULTŪRINIAI BEIKALAI

Dr. J. Balys. Lietuvių Tautosakos skaitymai, I-ji dalis. Išleido "Patria" $3.00
Jonas Balys. Tautosakos Lobynas, I-II dalis $3.00
J. Baltrušaitis. Lithuanian Folk Art. 248 psl., 80 iliustracijų, didelio formato $2.00
Simanas Daukantas, BŪDAS SENOVĖS LIETUVIŲ KALNĖNŲ IR ŽEMAIČIŲ. Romantiška Lietuvos istorija. 360 p. $3.50
Dr. P. Jonikas. Lietuvių kalbos istorija. Gražiai įrišta į kietus viršelius. 256 didesnio formato psl. $3.00
Dr. P. Jonikas, Gimtojo žodžio baruose. Bendrinės kalbos patarimai ir paaiškinimai. Chicago, 1952 m. $1.50
C. Jurgėlos "History of the Lithuanian Nation". 544 psl. Kiet. apd. $5.00
Lietuvių Kalbos Vadovas. Tartis, rašyba, kirčiavimas, kalbos dalykai, žodynas. 1950 m. $4.50
Lietuvių Archyvas. Bolševizmo metai. 438 psl. $3.00
Dr. J. Remeika — Lietuvos Pajūrio Padavimai. 112 psl. $2.00
A. Maceina. Jobo drama. Žmogiškosios buities apmąstymas. 240 psl. $1.80
T. J. Vizgirda. Vilnius The Capital of Lithuania. 190 psl., iliustruota, didelio formato $2.00
D. P. Chantepie de la Saussaye. Tikėjimų istorija $10.00
Iš kur galėjo kilti vardas Lietuva. Etimologijos tyrimas. 24 psl. .... 25c.

SCENOS VEIKALAI

Butkų Juzės Raštai. Drama, vaizdeliai, poezija $1.50
Balys Sruoga, MILŽINO PAUNKSMĖ. Trilogija. 174 p. $2.50
Vydūno "Prabočių šešėliai". 1954m. leidinys. 182 psl. $2.50
Gyvieji numirėliai — Trijų veiksmų komedija. $1.00
Vargšas Tadas — Dviejų vaizdų komedija. 1952 m. Naujienų leidinys. Kaina $1.00
Audra giedroje. Trijų veiksmų komedija $1.00

ATSIMINIMAI IR BIOGRAFIJOS

J. Aistis, APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Literatūriniai atsiminimai. 250 pusl. Kaina $2.50
Jėronimas Cicėnas. Vilnius tarp audrų. 568 psl. $5.00
Casey Deveikis—The Eager Beaver Regiment. 410 psl., didelio formato, gražiuose viršeliuose. $7.50
A. Garmus. Nemuno pakrantėmis. Atsiminimai iš senos caristinės Lietuvos prie Nemuno $1.25
Dr. K. Grinius. Atsiminimai ir mintys. Daug įdomios medžiagos iš d-ro K. Griniaus gyvenimo dar caristinėje Lietuvoje $2.00
Juozas Grišmanauskas. Tolimieji Kvadratai, New York 1952 m., 192 psl. $2.00
Dan Kuraitis — Atsiminimai. 208 psl. $2.00
Dan Kuraitis — Daug Kraštų, Daug Žmonių. Kelionių aprašymai. 240 psl. $2.00
Frank Lavinskas ir A. J. Banišauskas — Angliakasių atsiminimai. Trys dalys vienoje knygoje. Viso 528 pusl. $2.00
Kun. V. Rimšelis MIC TĖVAS PIJUS, 150 psl. $2.00
J. Petruitis. Kaip jie mus sušaudė. 221 psl. $1.80
J. Petruitis — Laisvę ginant. Atsiminimai iš kovų su bolševikais ir bermontininkais. 200 psl. $2.00
Mykolas Šleževičius. Gyvenimas ir darbai. A. Rūko redaguota, žinomų visuomenininkų straipsniai. 342 pls., iliustruota, kietais viršeliais $5.00

Atsilankykit arba siųskit money orderį pridėję 10c. knygos persiuntimui.

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Pirkite Kalėdų Dovanas iš BUDRIKO

¼ CARAT OF DIAMONDS

Blu-Ray

BRANGENYBĖS

Deimantai, auksiniai žiedai, perlai, jewelry, sidabro indai, rašomos mašinėlės, plunksnos, photo aparatai, patefonai, tape rekorderiai, lagaminai, toasteriai, lietuviškos plokštelės, su gegute laikrodžiai.

RANKINIAI LAIKRODĖLIAI

Bulova, Gruen, Elgin, Longines-Wittnauer, Benrus. Visokios prekės, tinkamos dovanoms. Mažos radios, lėlės, vežimėliai, žaislai. blanketai.

TELEVIZIJOS

visų žymiausių išdirbysčių: Admiral, Zenith, Philco, RCA-Victor ir kitų. Su linksmų švenčių linkėjimais.

PAS BUDRIKĄ VISKĄ PIRKSITE UŽ PIGIAU, GERAS PREKES IR LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS.

Jos. F. Budrik Furniture, Inc.

3241 So. Halsted St. Tel.: CAlumet 5-7237

Krautuvė atidara kožną dieną iki Kalėdų nuo 9 val. ryto iki 9½ vakare. Sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 5 vakare.

Budriko Lietuviška Radijo Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakarą nuo 6:00 iki 7:00 val. iš WHFC radijo stoties, 1450 kilocycles. Su žymiais dainininkais ir orkestru.

D. JURJONO BENDROVĖ

3524 So. Halsted St. Tel.: BIshop 7-3371

Kalėdų šventėms gavo daug dovaninių bei namų ruošai prekių, žaislų, eglei papuošti žibučių ir t. t. Yra didelis pasirinkimas. Be to, parduodamas sienoms klijuoti popierius su 25% iki 50% nuolaida.

TOLIAU GYVENANTIEMS VERTA ATSILANKYTI.

Iki Kalėdų krautuvė atidara kasdieną iki 9 val. vakaro, o šventadieniais nuo 10 val. ryto iki 2 val. po pietų.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

BUICK'AS

LIETUVIŠKAS

AUTOMOBILIS

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Mažosios Lietuvos bičiuliai

Bičiuliais mes vadiname žmones, kurie siekia vieno tikslo: artimai, draugiškai ir patikimai. Prie tokių priskiriami visi Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos nariai, kurie prisideda prie šios organizacijos ir savo darbu paremia Mažosios Lietuvos reikalus. Tokių žmonių turime visame pasaulyje, nes veikia septyni skyriai, išmėtyti tarp Amerikos, Kanados ir Australijos, kurių vienas tikslas: kovoti dėl savo tėvų žemės ir teisingo sujungimo į vieną valstybinį vienetą — Lietuvą!

Tikslas ir uždaviniai

Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija yra nepartinė lietuvių organizacija, kurios tikslas remti Mažosios Lietuvos lietuvių kovą, besistengiant šį kraštą išlaisvinti iš svetimųjų jungo ir įjungti į bendrą laisvos ir nepriklausomos Lietuvos valstybę. Ir antra, skatinti visus lietuvius įsijungti į šią akciją. Remti tautinę bei kultūrinę Mažosios Lietuvos veiklą jų tautiniam potencialui išlaikyti ir dirbti Mažosios Lietuvos ir Didžiosios Lietuvos darniam suaugimui.

Priemonės tikslui siekti

Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija steigia savo padalinius, kur tik atsiranda keli nariai, kurie siekia to paties tikslo. Morališkai ir materiališkai remia Mažosios Lietuvos lietuvių tautinę bei kultūrinę veiklą ir politinę kovą jos išlaisvinimui iš svetimųjų jungo bei susijungimui su bendra tėvyne — Lietuva. Studijuoja Mažosios Lietuvos praeitį, politinę, tautinę ir kultūrinę veiklą ir perteikia tai lietuviškai visuomenei. Ruošia medžiagą politinei bei diplomatinei kovai Mažosios Lietuvos išlaisvinimui.

Papildomi organizaciniai darbai

Remia ir platina Mažosios Lietuvos lietuvių leidžiamą spaudą, šelpia to krašto lietuvius, kuriems reikalinga materialinė parama; leidžia knygas, laikraščius ir kitus informacinius leidinius; rengia paskaitas, minėjimus ir koncertus; daro savo parengimus, renka aukas ir palaiko kuo tampriausius ryšius su kitomis lietuviškomis organizacijomis, o ypatingai tomis, kurios siekia panašių tikslų, kaip Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga, Balfas ir kitos, kurios kovoja dėl savo krašto sostinės išlaikymo ir dirba bendrą lietuvių šalpos darbą tremtyje.

Nariai ir jų pareigos

Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos nariais gali būti kiekvienas lietuvis, kad ir kokio politinio ar religinio įsitikinimo būdamas, sulaukęs 18 metų amžiaus. Nariai sumoka vieną dolerį metinio nario mokesčio. Draugijai gali priklausyti visi Mažosios ir Didžiosios Lietuvos lietuviai. Nesvarbu kur jie yra gimę, augę ar gyvenę. Čia reikalinga pažymėti, kad dažnai žmonės neatskiria Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos nuo Mažosios Lietuvos Lietuvninkų Draugijos. Jie mano, kad tai yra ta pati organizacija. Visai neteisinga. Mat, Chicagoje veikia ir Lietuvninkų Draugija, todėl gaunamas lyg koks dviejų organizacijų sutapimas. Pastebėtina, kad į Lietuvninkų draugiją priimami tiktai gimusieji ir gyvenusieji Mažojoje Lietuvoje — tikrieji lietuvninkai, — o į Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugiją —visi lietuviai.

Centro valdybos organai

Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija veikia ir Kanadoje. Jie turi sudarę savo centro valdybos oragnus. Panaši būklė yra ir Australijoje. Tačiau iki šiol nieko rimto nebuvo daroma, kad tokia Centro Valdyba būtų suorganizuota Amerikoje, kur jau veikia keli skyriai. Jie veikė savarankiškai ir neturėjo jokio centro. Dabar tokia Centro Valdyba jau pradėta organizuoti Chicagoje. Tuo reikalu buvo atsiklausta kitų skyrių, kurių dauguma pritarė tokiam sumanymui, todėl darbai vykdoma. Reikia tikėtis, kad vienoje ar kitoje vietoje tokia Centro Valdyba pajėgs susidaryti ir pagyvinti skyrių veikimą.

Chicaga — didelė jėga veikti

Tai matome jau iš daugelio viešų darbų. Reikia tik prisiminti Joninių laužo bendrą surengimą ir paskaitų ciklo suorganizavimą, kurios vyksta Lietuvių Auditorijoje kiekvieną penktadienio vakarą, kur skaitoma paskaitos apie Mažosios Lietuvos kraštą. Dideli darbai atliekami ir Lietuvninkų Draugijos, kurie pasižymi gera ir drausminga savo narių šimtine. Tai buvo pastebėta ir Dr. Gaigalaičio mirties minėjimo iškilmėse, kuriose dalyvavo pilna salė žmonių. Šitos dvi organizacijos dirba sutartinai ir vieningai — Mažoji Lietuva turi būti išlaisvinta ir sujungta su Didžiąja Lietuva!

Pažinkime Mažąją Lietuvą

Ilgi žiemos vakarai. Gera proga plačiau pažinti Mažąją Lietuvą. Reikia ateiti penktadienio vakarais į paskaitas. Tai nieko nekainoja ir mokslas perteikiamas dykai. Jau skaityta trečioji paskaita apie Mažąją Lietuvą, apie to krašto rašytojus ir jų literatūrinę apžvalgą. Vėliau apie Kanto lietuviškumą, Klaipėdos uosto reikšmę ir daug kitų aktualių temų. Paskaitų ciklas baigsis kovo mėnesio pradžioje. Tai lyg liaudies universitetas Chicagoje!

Antaans Gintneris

Dėl Teatro Studijos

Teatro Studija besiinteresuojantieji yra iškėlę klausimą, ar šios studijos klausytojais priimami tik tie, kurie teatrinėje veikloje naujai nori pradėti

ANDY NORBUTAS, groja "ŠALTIMIERO RADIJO", WGES programoje šį vakarą, 8-tą val. vakare, išpildydamas prašymus dėl valsų ir tango muzikos.

reikštis, ar ir tokie, kurie jau dabar vaidina mėgėjų teatruose bei ansambliuose. — Aiškinama, kad į šią studiją priimami visi, kurie tik domisi teatro menu ir savo scenine kūryba siekia pakilti aukščiau mėgėjiškumo lygio. Teatro studija yra išeitina kiekvienam meninio sambūrio dalyviui, viešojo žodžio sakytojui bei skaitytojui ar šiaip su gyvuoju žodžiu einančiam į viešumą, nors ir nemanančiam būti aktorium. Chicagos Teatro Studija pradės veikti po Naujų Metų. Ją organizuoja LB Kultūros Taryba. Registruotis šiuo adresu: D. Velička, 7838 So. Green St., Chicago 20, Ill. Tel. VIncennes 6-7624.

PRANEŠIMAI
SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

L. S. "Ramovė", Chicagos skyrius drauge su L. K. Birutės Draugija rengia iškilmingą Naujų Metų sutikimą, Marshall Sqare Ballroom salėje, 3113 W. Cermak Rd., gruodžio 31 d., 9 val. vakaro. Visi ramovėnai ir birutietės su šeimomis, giminėmis ir pažįstamais kviečiami dalyvauti ir prašomi užsisakyti staliukus iš anksto pas p. Tumienę, telef YArds 7-8796 ir pas p. Dulksnienę, telef. PR 6-6924. Įėjimas: $3.00 suaugusiems ir $1.50 moksleiviams ir studentams.

Skyriaus Valdyba

ELIZABETH MAŽEIKAS

gyv. 3357 So Lowe Ave.

Mirė 1955 m. gruodžio 17d., 8:15 val. ryto, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoj, Šiaulaičių kaime.

Amerikoj išgyveno 49 metus.

Paliko nuliūdę: 3 dukterys: Bernice Jacob, žentas Walter; Ann Chamberlin. žentas Clare; Emma Skirmont, žentas Joseph; 3 anūkai; 2 seserys: Agnes Ramonauskas, švogeris Stanley ir ju šeima; Anna Davidaitis švogeris John; brolis John Karuskas ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioj, 3354 So. Halsted Street.

Trečiadienį, gruodžio 21 dieną, 10:00 val. rytą velionė bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Elizabeth Mažeikas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Dukterys, Žentai, Seserys, Broliai ir kiti Giminės.

Laidotuvių Direktorius P. J. Ridikas, tel. YArds 7-1911.

a. ✚ a.

STANISLOVAS SIPAVIČIUS

Mirė 1955 m. gruodžio 17 d., 5:20 val. ryto. Gimęs Lietuvoj, Šiaulių apskrity, Kuršėnų parapijoj, Užvenčių kaime.

Amerikoj išgyveno 38 metus.

Paliko nuliūdę: draugai ir pažįstamieji.

Laidotuvėmis rūpinasi Dora Vertelis, 720 West 35th Street, tel. VIrginia 7-8033.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioj, 3307 So. Lituanica Ave.

Antradienį, gruodžio 20 dieną, 1:00 val. popiet bus lydimas iš koplyčios ir laidojamas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Visi a. a. Stanislovo Sipavičiaus draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Draugai ir Pažįstamieji

Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips, tel. YArds 7-3401.

— Koks šventasis su uodega? — Atsakymą rasite MĮSLIŲ KNYGOJE. Gaunama NAUJIENOSE tik už $1.00.

JAMES CHERRY

Gyveno 3931 West 55th Street. Tel. REliance 5-4379.

Mirė 1955 m. gruodžio 17 d., 8:00 val. vakare, sulaukęs 44 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Illinois.

Paliko nuliūdę: žmona Helen, pagal tėvus Nevedomskaitė, motina Mary Vyšniauskas, trys broliai: Anthony, brolienė Adele, Joseph, brolienė Helen ir Edward; sesuo Adele Gudinas, švogeris William; uošviai Frances ir John Nevedomskis; dėdės, tetos, pusseserės ir pusbroliai ir daug kitų giminių ir pažįstamų.

Priklausė prie Kolumbo Vyčių Cardinal Mundelein No. 3024, Lietuvių Piliečių Darbininkų Pašalpos Klubo, Lietuvių Keistučio Pašalpos Klubo, Švento Vardo Draugijos ir Nekalto Prasidėjimo Parapijos.

Kūnas pašarvotas Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th Street.

Trečiadienį, gruodžio 21 dieną, 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. James Cherry giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Motina, Broliai, Sesuo ir kiti Giminės

Laidotuvių Direktorius Steponas Lackawicz, tel. REpublic 7-1213.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms Banketams Laidotuvėms Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAfayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Oro "pranašų" vargai

Astronomai apskaičiuoja saulės ir mėnulio užtemimus dalies sekundės tikslumu. Lėktuvai skrenda du kartus greičiau už garsą. Mokslininiai stebuklai šiandien nieko jau nebestebina. Tai žinodamas, ne vienas nusistebi, kodėl tik 85% oro biuro pranešimų, liečiančių oro pasikeitimus, tėra teisingi?

Jerome Namias, Washingtono Oro Biuro pranešėjas sako, ką doro pranašavimas yra viena iš pačių komplikuočiausių problemų pasauly. Net ir federalinis teismas Amerikoj neseniai išleido įstatymą, pagal kurį oro biurai už neteisingą oro "išpranašavimą" negali būti traukiami atsakomybėn.

Šiltųjų ir šaltųjų frontų kova

Didžiausia dalis oro pasikeitimų įvyksta palyginti ploname atmosferos sluoksnyje, apie 40,000 pėdų nuo žemės paviršiaus, maždaug toj vietoj, kur prasideda stratosfera. Tenai vyksta nuolatinis vėjų, temperatūros ir drėgmės ore keitimasis. Tenai taip pat susiformuoja kasdien oro biuro žemėlapiuose randamos audros.

Minėtas Jerome Namias pavaizduoja vienos tokių audrų formavimąsi, kaip kovą tarp šiltojo ir šaltojo "frontų". Šalto ir šilto oro masės, nelyginant dvi armijos, stengiasi viena antrą nugalėti. Iš pietų plaukia oro srovė įkaitinta pietų saulės ir prisigėrusi okeano garų. Tokia masė juda, sakykim, šiaurės kryptimi apie 15 mylių į valandą greičiu.

Šaltąjį "frontą" sudaro iš Kanados plaukianti oro masė, ledų ir sniego atšaldyta. Sakykim, 40 mylių per valandą greičiu. Kadangi šaltas oras yra sunkesnis, šiltasis yra verčiamas kilti aukštyn. Kildamas aukštyn, jis irgi atšala, buvę garai virsta vandeniu ir krinta žemėn lietaus lašais.

Kaip oro keitimasis registruojamas

Jeigu visas oro keitimasis ir vyktų aukščiau aprašytu būdu, oro biurų darbas būtų labai lengvas. Termometrais nustatydami temperatūrą, barometrais spaudimą, kitais instrumentais išmatuodami drėgmę ir greitį, specialistai lengvai galėtų nustatyti, kokia kryptimi oro keitimasis rutuliosis. Bėda yra ta, kad tų oro "frontų" judėjimas kiekvieną kartą yra kitoniškas, veikiamas daugybės įvairių pašalinių įtakų, oro srovių iš tolimų ir mažai ištirtų vietų. Oro biurų darbas ir yra nustatyti kaip tos įvairios įtakos veiks viena antrą ir koks rezultatas iš viso to gausis.

Pirmiausia oro pranešėjas gauna tikslią informaciją, liečiančią esamą oro stovį tūkstančiuose įvairių vietų. Visą tą informaciją jis atitinkamai užregistruoja specialiuose žemėlapiuose. Iš to jau galima nustatyti vėjų kryptis, debesų koncentravimąsi ir kitką. Paskui oro pranešėjas gauna informaciją iš 150 stočių 10,000—40,000 pėdų aukštumoje. Maži radijo siųstuvai, įtaisyti specialiuose balionuose, perduoda reikalingas žinias žemėje esantiems stebėtojams.

Džetai (sprausminiai lėktuvai), skrisdami aukštai virš Ramiojo vandenyno pereitojo karo metu, pastebėjo, kad jų skridimo kursas dažnai būdavo pakeičiamas stiprių oro srovių, kurių žemėje esant nesijautė. Dabar jau yra ištirta, jog tos vadinamosios džėtų srovės yra ilgos (apie 1,000 mylių) ir siauros, judančios 100-300 mylių per val. greičiu. Jos turi irgi daug įtakos oro žemėje besikeitimui.

Vien tik instrumentų neužtenka...

Oro pranešėjas kruopščiai tyrinėja kas 6 valandas gaunamą naują informaciją ir nustato, koks bus oras per sekančias kelias valandas. Jo "pranašystės" išsipildo tik tada, jeigu visos virš minėtos įtakos veikia ta pačia kryptimi ir tuo pačiu greičiu, kas retai kada tebūna. Labai dažnai jis turi panaudoti ir savo patyrimą, nustatydamas, koks faktorius iš daugybės esamų yra stipriausias.

Kaip matome, instrumentų ateities orui nuspėti neužtenka. Praktika irgi nevisuomet galima pasitikėti. Ypač darant pranešimus, siekiančius mėnesį ar daugiau laiko pirmyn, kurie sudaromi beveik išimtinai remiantis medžiaga apie oro judėjimus aukštesnėse sferose, iki šiol tebuvo įmanoma pasiekti tik 65-70% tikslumo. Dar toli gražu iki tos dienos, kada nuotakai galima bus šimtu procentų užtikrinti, kad jos numatytą vestuvių dieną oras bus visai tinkamas vestuvėms.

—at

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Prez. Eisenhoweris iš savo raštinės Gettysburg, Pa., sveikina ALF ir CIO istorinę konvenciją. Prezidento kalba telefonu buvo pertransliuojama į konferencijos salę.

Bevogdamas susižeidė

Peter Cothard 22 m., 5661 W. Chicago, pro užpakalines duris įsibrovė į smuklę, 6809 W. Roosevelt, tuo metu, kai savininkas Norman Kozick jau buvo uždaręs. Kasos registeris buvo tuščias. Cothard, besirausdamas kuo nors pasipelnyti, aptiko cigarų dėžę ir joje rado pistoletą. Norėdamas pistoletą ištuštinti, persišovė ranką.

— Kas miręs, o negimęs? — Atsakymas MĮSLIŲ KNYGOJE. Knygą gausite **Naujienose** tik metu!

—Alice Stephens Ansamblio išleista "Dainų Skrynelė" yra laukiama Kalėdų dovana. Labiausiai lietuvių mėgiami rekordai kainuoja tiktai $5.95. Juos galima įsigyti Marginiuose, pas Karvelį, pas Alice Stephens (tel. PRospect 6-2815) arba pas Miss Genovaitę Maczis, 6803 S. Rockwell St. GRovehill 6-6337. (Sk.).

Anglų kalbos pamokos
Dieną ir vakare
AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLOJE
816 West 33rd Place
CHICAGO 8, ILL.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.
ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. — APDRAUSTA IKI $10,000.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 val. iki vidudienio.

MOST POWERFUL G-E TV AT NEW LOW PRICES

GE TV

Sharp, clear pictures even in distant reception areas!

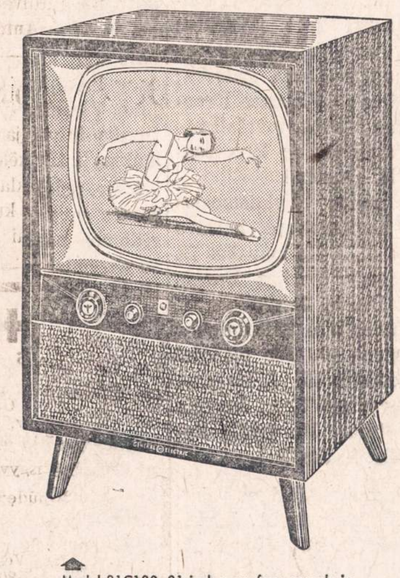

COMPARE G-E with your present set. Big 21" aluminized picture tube shows blacker blacks, whiter whites — over 200% greater contrast. Now, at new low prices, G-E is more popular than ever. Glarejector sidetracks reflections. "Set-and-Forget" volume control gives desired volume without waiting for warm-up. Double-shielded against outside sources of interference. Near or far from the station . . . try G-E!

Model 21C128. 21-inch open-face console in beautiful mahogany grain finish. Come in and watch this one perform!

Model 21T029. Big 21-inch screen table model. Stripe mahogany finish. Matching base also available.

UNION APPLIANCES
101 So. Clinton Street DEarborn 2-4838
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Aleksas Brinas
GENERAL CONTRACTOR
- Naujų namų statyba
- Namų remontavimas
- Vidaus įrengimai
- Garažų statyba

20 metų patyrimas
Greitas ir sąžiningas darbas
4339 S. Hermitage Ave.
FR 6-3922 LA 3-9719

Watch the Skies! Look Up! Look Up!
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

Chrysler --- Neužmirštama Kalėdų Dovana
Galite pirkti be pinigų
Nereikės mokėti iki ateinančių metų

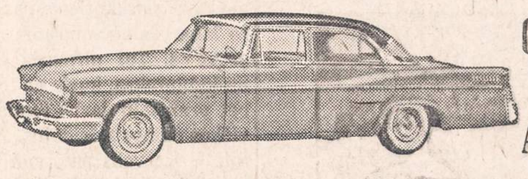

Chrysler - puikiausias ir tobuliausias Amerikoj automobilis
BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
CHRYSLER — PLYMOUTH DISTRIBUTOR
4030 Archer Avenue VIrginia 7-1515

Nuo 1924 iki 1955

AUKŠTAS DIVIDENDAS UŽ TAUPOMUS PINIGUS -- PILNAI APDRAUSTAS IR PELNINGAS SAUGUMAS -- PATARNAVIMAI VELTUI VISIEMS MŪSŲ NARIAMS

Štai kodėl apsimoka taupomus pinigus padėti į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION: 1. Pas mus visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00. 2. Pas mus taupomi pinigai buvo ir yra išmokami pagal pareikalavimą. 3. Per 31 metus CHICAGO SAVINGS visada 100% išmokėjo taupytojams indėlius ir visada mokėjo aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. 4. Pas mus taupytojai gali iškeisti čekius, apmokėti geso, elektros, telefono sąskaitas, Real Estate ir Income Tax mokesčius ir visas kitas bilas mūsų Special Money Order čekiais. Mes nieko neskaitome už šiuos patarnavimus. 5. Parduodame ir keičiame valstybės bonus. 6. Teisingomis sąlygomis duodame paskolas ant perkamų namų.

Pas mus yra šie taupymo skyriai: optional, investmentų, vakacijų, Christmas Club ir Bonus Savings.
Kviečiame visus taupyti šioje pačioje progresyviškiausioje lietuvių taupymo bendrovėje.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 South Western Avenue JOHN PAKEL, Prezidentas GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

Dr. Juzė ir Dr. Kęstutis AGLINSKAI
GYDYTOJA-JAS IR CHIRURGĖ-GAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antrad. 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet.
Ketvirtad., penktad. 2-4 ir 6-9 popiet.
Šeštadieniais 10-2 val. popiet.
Tel. Ofiso: PRospect 6-1795
Rezid.: GRovehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 ligi 1 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadienias.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30 - 8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 popiet.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p. p., išskyrus sekm.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 val. ryto, 1-4 val. p. p. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiad. Šeštad. 10-3. Kitu laiku — susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

Grovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. N. Kriauceliunaitė
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialistė Moterų Ligų ir Akušerijos
Val.: 11-2 ir 7-9 vak., šeštad. 1-4 p. p.
Kitu laiku pagal susitarimą.
Adresas: 2750 W. 71st ST.
(Kampas 71st ir California)
Tel.: Ofiso ir rezidencijos RE 7-4146

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1—4 ir 6—8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Moterų ir vaikų ligos
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766—Rez. tel.: EN 4-4979
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Telef.: ofiso: GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
Priėmimo valandos: 2—4 ir 6—8.
Šeštadienį 2—4 val. po pietų.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. p. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8.
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telef.: PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

Telef. ofiso: CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų.
Šešt. 2-6 val. popiet, išskyrus sekmad.

Telefonai ofiso: CLiffside 4-0253
Rezidencijos: GRovehill 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., antr., ketv. ir penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštad 2—4 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Tel.: PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penkt. 6-9 val. vak. ir šeštad. 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vakare.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. popiet.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštadieniais 10-2.
Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez. VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Tel. ofiso ir rez.: PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų telef.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 iki 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 SO. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2.
Šeštadieniais 10—2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Tikrinu klausą ir pagelbėju neprigirdintiems.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4:00 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Prieššventinis pašto darbas

Kaip didėja paštuose (Chicagoj) Kalėdų švenčių metu darbas, gausime suprasti iš duodamų skaičių. Nuo gruodžio 1 d. ligi 3 d. išsiųsta First Class — 22,017,500, gauta — 18,623,800 gabalų. Pašto siuntinių (Sackable) išsiųsta — 552,300, gauta 66,900. Nuo gruodžio 4 d. ligi 10 d. išsiųsta First Class — 44,-405,900, gauta — 40,366,300 gabalų. Pašto siuntinių (Sackable) išsiųstas 1,587,600, gauta — 164,900. Dar kartą primena paštas: siųskit anksčiau ir dažniau, vartokit zonos numerį, suriškit pundeliais, kas skirta pačiame mieste ir kas eina toliau.

NEW
LIGHTER WEIGHT

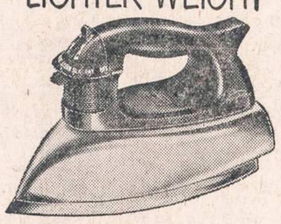

Sunbeam
STANDARD TYPE
STEAM OR DRY IRON

Steams longer, heats quicker, stays hotter and irons faster. Has large 30 sq. inch ironing surface. Steams longer and holds more water than most other irons of this type. Lighter weight—weighs only 3 lbs. Easy-to-see, easy-to-set Steam or Dry control button. Handy finger-tip Heat Regulator Dial. Wrist-resting handle.

LEO BERMAN
HARDWARE
and APPLIANCES

1638 W. 63rd Street HEmlock 4-6800
(1 block West of Ashland on 63rd St.)

3422 Michigan Ave. East Chicago, Ind.
Phones: WAterfall 8-8400,
East Chicago 5611.

Open Monday an Thursday Evenings

Apdovanoti policininkai

Keturi miesto policininkai gavo čekiais po $200, kad sulaikė ir išaiškino Chicagos banko užpuolikus. Dovanas paskyrė Illinois Bankers Sąjunga šiems asmenims: lt. Frank Pape ir detektyvams — Raymond Clark, John Hallisy ir Herbert Wilk. Iš banko buvo išnešta $3,079, 1955 m. gegužės 27 d.

Peršautas ginčo metu

Walter F. Pluta, 38 m., 1917 N. St. Louis, peršautas besiginčydamas su krautuvės savininku Frank Palermo, 37 m., 2958 W. North. Nuvežtas į St. Elizabeth hospital.

Sudegė nuo cigaretės

49 metų našlė, Sylvia Gorenstein, rasta negyva virtuvėj ant grindų jos pačios namuose, 7249 N. Keeler, Lincolnwood. Po savo vyro mirties ji gyveno vieniša. Lincolnwood policijos nuovados viršininkas Lorenz Schey spėja, kad ji bus mirusi prieš tris keturis dienas, kai jos drabužius sugriebė liepsna, bedegant cigaretę.

Mažiau kalinių

Miesto kalėjimas Bridewell, arba pataisomieji namai, šiemet turėjo 5,000 mažiau kalinių, negu pernai. Pereitais metais per tą kalėjimą perėjo 26,990 kalinių, o šiemet — 21,932. Šiuo metu turi gyventojų 2,142.

Pats laikas Kalėdoms

užsakyti RADIO, FOTO aparatus. RAŠOMAS, SIUVAMAS mašinas ir visą eilę Europos fabrikų prekių, kurių rūšis yra tikrai gera, o kainos pigesnės. Reikalaukite katalogų ir kitų informacijų pas J. Karvelį, 3322 So. Halsted St.. Chicago, Ill. YArds 7-0677. P. S. Prekes siunčiame į visus kraštus. (Sk.).

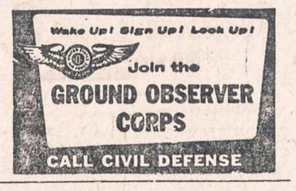

Photo

James G. Apel, Mrs. Buford Calhoun kartu su 3 vaikais vyro nužudytos tėvas, guodžia Mrs. Shirley Warren. Jos vyras irgi buvo Calhoun sužeistas. Calhoun, 32 m., kalėjęs du metus už bandymą išprievartauti, išžudė visą savo šeimą ir pats šovėsi į galvą. Jo sveikatos stovis gana kritiškas.

Moterų veikla

SLA 208-tos pirmosios moterų kuopos susirinkimas gruodžio 7 d. buvo vienas iš šio meto gausingiausių. Narės gyvai svarstė organizacijos reikalus, pristatė naujų narių ir vėliau įvyko kuopos valdybos rinkimas. Vienbalsiai tapo perrinkta dabartinė valdyba: pirm. Ona Parker; vicepirm. Josephine Ošinskas; iždininkė Dr. Elizabeth Satkoff-Satkauskas; sekr. Virginia Parker; fin. sekr. Anna Jagiella; daktarė kvotėja Dr. Lydia Zaleska; iždo globėjos — Florence Krause ir Amma Jakubs; maršalka— Albina Dailidonis ir korespondentė — N. Gugienė.

Kuopos narės Vykdomosios Tarybos nominacijoje balsavo taip: prez. K. J. Kalinauskas 24 balsus; vicepr. Povilas Dargis 24, sekr. Dr. M. J. Vinikas 21, sekr. E. Mikužiūtė 2, iždininkas Nora Gugienė 29, iždo globėjai — E. Mikužiūtė 25, J. Maceina 21, A. Devenienė 5, A. Jagiella 1, Dr. kvotėjas: Dr. Lydia Zaleska 25, Dr. S. Biežis 1.

Susirinkimui pasibaigus vakaro šeimininkės ponios A. Jagiella, D. Vezel, M. Petrošius ir A. Yonaites buvo parengusios šaunias vaišes. Jos viską pačios namie pagamino, iškepė skanių pyragų ir t. t. Be to dar, atsilankė Kalėdų Senelis, kuris gražiai lietuviškai padainavo ir visas susirinkusias apdovanojo. Vėliau buvo įvairūs žaidimai, čia vėl buvo laimėtos dovanėlės. Šis, kaip ir visi kiti šios kuopos susirinkimai, buvo draugiškas, jaučiama buvo maloni Kalėdų nuotaika, ir narės, linkėdamos viena kitai Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų, skirstėsi namo.

—o—

Lietuvių Šeimininkių Raudonojo Kryžiaus vienetas, kuriam vadovauja žinomoji radijo valandų vedėja Sophie Barcus, praeitą antradienį po darbo valandų turėjo malonų netikėtumą. Vieneto narė Onutė Juozaitienė patiekė narėms puikiausius pietus, geriau sakant, tikrą banketą. Tai buvo jos gimtadienio proga. Vieneto narės įteikė jai dovanėlę, Kalėdų Senelis apdovanojo dar kiekvieną narę, buvo daug linkėjimų, smagaus viešėjimo. Vienetas padarė darbo pertrauką ir vėl susirinks tvarsčių lankstyti tiktai po Naujų Metų.

Beje, prieš savaitę, irgi minėdamos savo gimtadienius ir norėdamos pasidalinti savo laime su narėmis, ponios Sophie Velička ir Emily Dokus atvežė skaniausius pietus ir visokiomis gėrybėmis vaišino nares. Čia, aišku, irgi netrūko nei linkėjimų nei dovanų.

—o—

Chicagos Lietuvių Moterų Klubo kalėdinė pramoga įvyko praeitą trečiadienį puošniajam Beverly Woods restorane, kur susirinko apie 50 narių ir jų viešnių. Papietavus, pasikeitus dovanėlėmis, buvo atvykęs ir Kalėdų Senelis, kuris visas gražiai apdovanojo. Klubas paminėjo šią popietę su laimėjimu, buvo gauta keliasdešimt dolerių klubo labdaros darbams tęsti. Pereitam susirinkime klubas aukojo $100.00 vasario 16 gimnazijai ir $50.00 BALF'ui.

Trečiadienio pramogos šeimininkės buvo ponios J. Adams, G. Giedraitis, H. Kal ir N. Gugis.

NMG

Christmas is the time for Color!

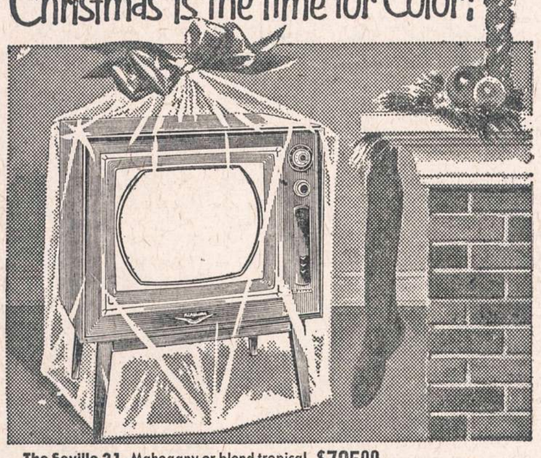

The Seville 21. Mahogany or blond tropical hardwood finish. Deluxe model 21CT661. $795.00

Give Your Family
BIG COLOR TV
by RCA VICTOR

This Christmas, enjoy RCA Victor Big Color TV at home. See how big the picture is . . . how true the colors are. And this is "Compatible Color" TV, so you can watch standard telecasts in black-and-white too. It's like having two sets in one.

Come in today—get delivery before Christmas!

UHF too! New RCA Victor Big Color TV comes equipped with a High Speed UHF-VHF tuner.

The Director 21. Two speakers. Mahogany or blond tropical hardwood finish. Deluxe model. 21CT662. $895.00

RCA pioneered and developed Compatible Color Television

Ask about the exclusive RCA Victor Factory Service Contract

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

THE TRUTH IS...

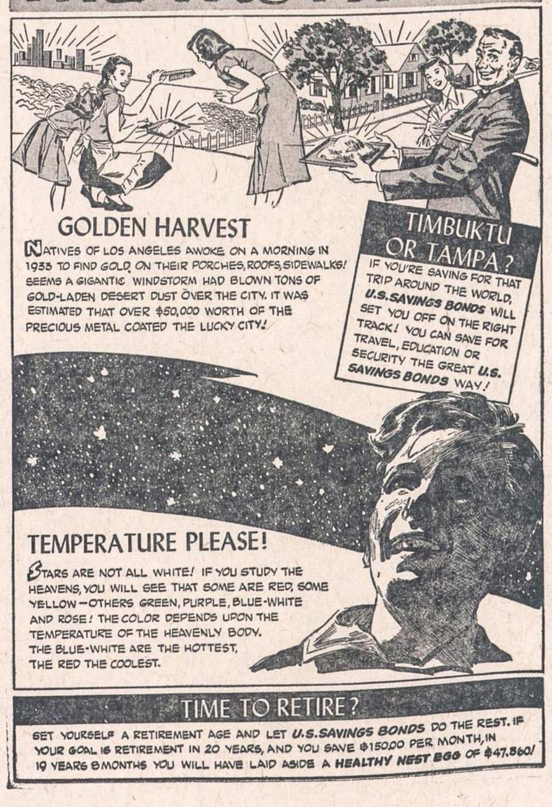

TIME TO RETIRE?

GET YOURSELF A RETIREMENT AGE AND LET U.S. SAVINGS BONDS DO THE REST. IF YOUR GOAL IS RETIREMENT IN 20 YEARS, AND YOU SAVE $150.00 PER MONTH, IN 19 YEARS 8 MONTHS YOU WILL HAVE LAID ASIDE A HEALTHY NEST EGG OF $47,560!

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

WANTED
men to learn the
RUBBER LINING TRADE
Many Benefits
Security
GOODALL RUBBER CO.
MR. FRICKER
MA 6-3746

WORK NEAR HOME
Save Time. Save Hours Travelling.
Expanding company needs
PRODUCTION MACHINE OPERATORS
Small Shop
Precision products
Steady work — Overtime
With expanding company.
SEELEY 3-1642

DRILL PRESS OPERATORS ..... $1.65 per hr.
PACKERS ..... $65 per week
CABINET MAKERS .... $2.00 per hr.
MACHINE OPERATORS $1.70 per hr.
PUNCH PRESS OPERATORS ..... $1.60 per hr.
LABORERS—48 hrs.—$77.25 per wk.
FIREMAN ..... $62.50 per wk.
SOUTH SIDE EMPLOYMENT AGENCY
719 West 63rd Street
EN 4-8261

Ideal for Northwest Residents
Save Travel Time
Jobs Here for
MAINTENANCE MEN
For Paint and Varnish Manufacturing Plant
Permanent. 5 Day Week.
Many Company Benefits.
LAWTER CHEMICALS, INC.
3550 Touhy Avenue
AMbassador 2-8400
ORchard 3-5100

YOUNG MEN mechanically inclined. Will train to set up silk screen machines. This is a steady job with a future. Many employee benefits.
CONTINENTAL GLASS CO.
841 W. Cermak Rd. Tel. MOnroe 6-2050.

REIKALINGAS pieno išvežiotojas.
3445 So. Paulina Street

TRUMPAI

★

— **Alfonsas Urbonas,** gyvenąs Marquette Parke, nuoširdžiai remia lietuviškos dainos žmones. Neseniai jis pasižadėjo kas mėnesį penkine paremti Chicagos Lietuvių Vyrų Chorą, įvertindamas choristų bei dirigento pasišventimą lietuviškai dainai.

—**Meno reikalų komisija,** kuri sudaryta prie Dainų Šventės Komiteto, jau turėjo savo pirmą posėdį muzikės G. Gudauskienės bute gruodžio 13 d. Padaryta svarbių nutarimų. Šią komisiją sudaro šie muzikai: Aleksandras Kučiūnas, Bruno Markaitis, S. J., Giedrė Gudauskienė, Jonas Zdanavičius, Aleksandras Kutkus.

— **Jonas Karvelis,** žinomasis lietuvis prekybininkas, kuris turi savo prekybą 3322 S. Halsted St., Bridgeporte, švenčių proga Chicagos Lietuvių Vyrų Choro nariams, perkantiems pas jį, daro labai didelę nuolaidą visoms prekėms. Tai pirmasis lietuvis prekybininkas, kuris ne žodžiais, bet praktiniu darbu remia lietuviškos dainos skleidėjus. Apskritai, J. Karvelis pasižymi dideliu nuoširdumu lietuvių kultūrininkams ir ne vieną kartą yra jų darbą gausiai parėmęs. Po ką tik įvykusios "Buhalterijos klaidos" premjeros, jis Lietuvių auditorijoje surengė mūsų teatralams vaišes, įvertindamas jų darbą.

— **Antanas Giedraitis,** lietuvių katalikų parapijos vargonininkas Marquette Parke, kurioj klebonu yra kan. J. Paškauskas, tik lapkričio 18 d. pranešė Dainų šventės Komitetui, jog minėtos parapijos choras pagaliau sutiko dalyvauti Dainų šventėje liepos 1 d. Chicago Coliseum patalpose. Anksčiau kai kurioje spaudoje pasirodžiusi žinia, kad choras jau prieš pusę metų yra sutikęs šventėje dalyvauti, buvo klaidinga.

— **Chicagos Lietuvių Vyrų Choras** Kalėdų naktį giedos šv. Jurgio parapijos bažnyčioje 11 val. 30 min. prieš Bernelių mišias.

— **Konkursas,** kuris buvo paskelbtas Dainų Šventės Komiteto lietuvių kompozitoriams, kad jie sukurtų dainą, tinkamą Dainų šventei, gruodžio 15 d. jau baigėsi. Iki praeito sekmadienio buvo gauti 6 kūriniai.

— **Petras Kavaliauskas** iš Melrose Park, Ill., vietoje Kalėdų Švenčių sveikinimų, paaukojo 6 dolerius Studentų Fondui.

— **Mary Valatka-Lucas,** gyv. 3255 So. Lowe Ave., mirė gruodžio 14 d. sulaukusi pusamžio. Gimusi Lietuvoje, Rietavo par., Telšių aps. Amerikoj išgyveno 43 m. Turėjo restoraną Liet. Aud. apie 14 metų ir vėliau vėl restoraną Willow Springs kelis metus. Pašarvota G. F. Rudmino koplyčioj, 3319 S. Lituanica Ave. Gruodžio 19 d. 1:30 val. p. p. bus lydima į Lietuvių Tautines kapines.

— **Savo auka palengvink senelių sunkias tremties dienas!**

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

GIRLS
Work close to Home
- Clerk - Typists
- Multigraph Trainees
- Comptometer Operators.

Apply in Person
JOE FRANZ
ARROW MUFFLER CO.
3025 W. 47th Street

YOUNG WOMAN
— 20 - 35 —
For permanent employment in Merchandise Mart with General Motors.
Must be able to use Calculator, and type.
Some shorthand required.
Salary $270-$290 per month.
5 day week.
Phone Mr. Williams
SUPERIOR 7-9212

Dirbk netoli namų. Taupyk kelionės laiką. Jūsų kaimynystėje esančiai bendrovei reikalinga jauna moteris
MAŠINISTĖ - TELEFONISTĖ
Pageidautina 60 žodžių per minutę.
Užrašomos mašinos pažinimas pagelbės. Nuolatinis darbas.
5 dienų savaitė. $60.65 į savaitę.
Apmokamos atostogos, šventadieniai, grupinė apdrauda, pasinaudojimas pelnu ir senatvės fondas.
"Jums patiks čia dirbti"
Kreipkitės į Mr. Barkley
AUTOMATIC SCREW MACHINE PRODUCTS CO.
3425 W. 31st Street

WORK NEAR HOME. SAVE TIME. SAVE CARFARE. SAVE HOURS TRAVELLING.
Well established company has attractive vacancy for
TYPIST — GENERAL OFFICE
Permanent position in small office.
Varied duties include typing and switchboard.
5 day week.
Good salary.
ANCHOR BOX & PAPER CO.
1620 So. Canal St.
HA 1-5400

Work near home. Save hours travelling. We need
TYPISTS — GENERAL OFFICE
Permanent. 5 day, 40 hour week.
Congenial working conditions.
Employee benefits.
VAUGHAN'S SEED CO.
601 W. Jackson Blvd.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Valstybės patvirtintos kainos.
AGENTAMS IR BROKERIAMS AUKŠČIAUSI KOMISAI.
AUTOMOBILIŲ FINANSAVIMAS. Bankiniai procentai. Nauji automobiliai 4% — vartoti 6%.
VEIKIA NOTARIATAS. Smulkesniai ir nemokamai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill
WAlbrook 5-5671

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

VIKTORO KOZICOS
lietuviška gazolino stotis ir auto taisymas
CALL-ME-MOTORS Co.
5759 S. WESTERN AVE. RE 7-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

NEPRALEISKIT progos! Tik $15,500 už šį 2 erdvių butų namą. Neatidėlioję paskambinkite E. Kuršiui.
GERŲ pajamų nuosavybė, 2 po 6, 1-4, 1-2 ir taverna-restoranas, Brighton Parke. Aut. šild. alyva, 2 garažai. $35,000 A Sirutis.
MARQUETTE Parke liuksusinis 5 kamb. mūras, Georgian stiliaus. $15,500. K. Juknis.
MARQUETTE Parke didelis, puikus, patogus mūr. bungalow. 4 miegamieji. Viršuj dar 2 apšild. kambariai ir kiti patogumai. Tinka dviem giminingom šeimom. Tuojau galima užimti. Prašo $23,000. Rimtas pasiūlymas nebus atmestas. A. Rėkaitis.
MARQUETTE Parke pelningas mūras gerame stovyje. 3 po 4 ir taverna su visais įrengimais. Rūsys po visu namu, 2 auto mūr. garažas. Prašo $32,000. A. Sirutis.
5 IR 6 KAMB. geras mūro namas netoli Ashland ir 56th St. Skubiai parduodamas už $14,300. K. Juknis.
ŠĮ PUIKŲ 5 kamb. apynaujį mūrinį bungalow skubiai parduosiu už $16,-500 arba mažiau. Laukiu skambinant. E. Kuršius.
NAUJAS puikiai įrengtas mūras Marquette Parke. Du po 6 ir paruošta vieta 3-čiam butui rūsyje. $43,000. A. Rėklaitis.
WEST SIDE puiki grosernė ir mėsinė. Užpakaly 4 kamb. butas. Metinė apyvarta $100,000. Parduodama dėl ligos. Kaina už viską tik $10,000. Puikus biznis. Toj apylinkėje jam konkurentų nėra. A. Rėklaitis.
WEST SIDĖJE, arti California Ave. 2 namai, gražiai sutvarkyti. Viso 7 butai ir krautuvė. Mėn. pajamų $250. Savininkui butas su gerais baldais, kilimais, televizija ir kitais įrengimais. Visa kaina $20,000. K. Juknis.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Visi telefonai: WAlbrook 5-6015

MARQUETTE PARKE
2 butų mūrinis, 2 po 6. Šilto vandens alyva šildymas, koklių vonia ir dušas, ąžuolo apmušimas, 2 auto garažas. Geros pajamos. $26,500.
Kampinis sklypas, netoli lietuvių bažnyčios. Kaina $5,400.
BRIDGEPORTE 2 butų 6 ir 5 kamb. mūrinis. Centr. garu šildymas, dvigubas sklypas. Vienas butas tuščias. Ten pat kitas mūrinis pastatas, tinkamas auto taisymo garažui, dirbtuvei arba sandėliui. $10,800. Įmokėti $2,500.
BRIGHTON PARKE
2 aukštų mūrinis biznio namas Archer ir California. Šiltu vandeniu šildomas stokeriu, 2 auto mūr. garažas. $130 pajamų ir savininkui 5 kambarių butas. $26,500.
Judrioje dviejų gatvių sankryžoje parduodamas dėl ligos tavernos ir restorano biznis. Mėnesinės pajamos virš $5,000. Pilnai įrengta. $8,000 ar geriausias pasiūlymas.
4 butų medinis, naujai apmuštas. Rūsys ir pastogė. Metinės pajamos $3,120. Parduodamas už $18,500.
GAGE PARKE
3 butų mūrinis, 1-6, 1-5 ir 1-4 kmb. Šiltu vandeniu alyva šildomas, 5 auto garažas. Mėnesinių pajamų $270. Šalia tuščias 30x125 pėdų sklypas. $29,000 (be ekstra sklypo).
Trijų butų mūrinis, vienas 6, du po 4 kmb. Prie 51st ir Hermitage. Dujomis šildomas, 3 dideli miegamieji, vienas butas su baldais. $200 mėn. pajamų. $17,800. Įmokėti $5,000.

KUTRA - NORKUS
REAL ESTATE—INSURANCE
NOTARY PUBLIC
2405 West 51st Street
WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

KAS NORI namų, farmų ir biznių pirkti bei parduoti, kas nori gauti paskolas — morgičius, apdraudimus— insuransus, kas nori biznių knygas suvesti Jums nuoširdžiai patarnaus ir pagelbės.
JUOZAS STANAITIS
Telef.: HUdson 3-7828
Namų tel.: PRospect 8-2530
COOK COUNTY BUSINESS BROKERS
9016 S. Cottage Grove Ave., Chicago

$2,000 įmok. mūr. 2 butų 4 ir 4 kmb. 2 automob. mūr. garažas arti 26 ir Drake. Likusieji kaip nuoma. SVOBODA, 3739 W. 26 Street. Telef. LAwndale 1-7038.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS kambarys su atskiru įėjimu ir naujai įrengta vonia bei virtuve, prie gero susisiekimo.
Skambinti ROckwell 2-1777

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile įdėjimas ir įvairūs kiti darbai.
Skambinkite:
LIUDAS TAUJENIS
6828 So. Maplewood Ave.
HEmlock 4-5848

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.